

Atatürk dün Çankayada toplanan Vekiller Hey'etine riyaset buyurdular

PARİSE BİR PROJE GÖNDERİLİYOR

Fransa da mukabil bir proje hazırlıyor, mesele Türkiye ile Fransa arasında halledilecek. İngilterenin rolü

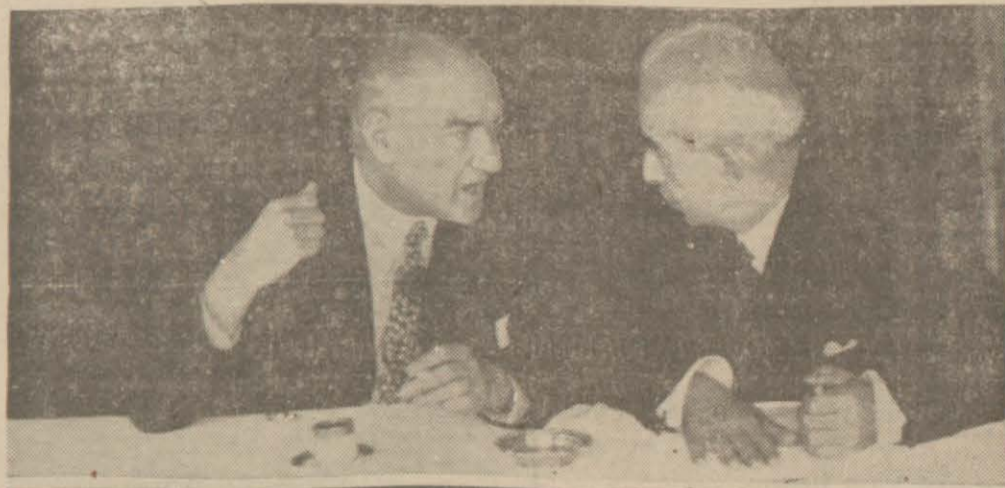
Konsey Sancak Meselesini ayın 21 inde görüşecek

Londra 8 (Röyter bildiriyor) — Sancak meselesinden dolayı Türkiye ile Fransa arasında husule gelen gergin vaziyet, bugün izale edilmiştir. Cenup seyahatine çıkmış olan Türkiye Cumhuriyeti Kamâl Atatürk'ün Ankaraya döndüğü haber verilmektedir.

Suriye hududunda Türkler tarafından tahşidat yapıldığına dair çıkan haberlerin asılsız olduğu anlaşılmıştır. Dün, Türkiye'nin Paris elçisi Suat Davaz ile Fransız hariciye müsteşarı Viyeno arasında cereyan eden uzun mülakattan sonra, Sancak meselesinin ki alâkadar devlet arasında dostane bir suretle halledileceği kanaati kuvvetlenmiş ve diplomatik kanaldan müzakerelere başlanması kararlaştırılmıştır.

Mütekabil projeler

Ankara 8 — Anadolu ajansının mevsuk membadan haber aldığına göre, dün Fransa Hariciye müsteşarı M. Vieno Paris Büyük Elçimiz Suat Davazı davet ederek uzun bir mülakatta bulunmuştur. Çok dostane bir şekilde cereyan eden görüşme esnasında M. Vieno istirahatden dönmeye yaklaşan Başvekil M. Blum'un Sancak meselesinde her iki tarafı tatmin edebilecek bir çareyi tesviyeyi telkin için Fransa hariciye nezaretince hazırlanan proje (Devamı 12 inci sayfada)

Cumhurreisi Atatürkle Başvekil İsmet İnönü görüşürlerken

Atatürk dün Ankarada tezahüratla karşılandılar

Hükümetin daveti üzerine Ankaraya dönen Atatürk Vekiller Hey'etine Riyaset ettiler

Ankara, 8 (Hususi muhabirimiz - den) — Cumhurreisi Atatürk bugün, saat 13,30 da Ankaraya avdet buyur-

Balkanlarda Statüko İhlâl edilemez!

Atina gazeteleri Yugoslav - Bulgar paktı karşısında Türkiye - Yunanistanın vaziyetini izah ederken yeni paktn emniyet telkin ettiğini yazıyorlar.

Atina, 8 (Hususi) — Atina gazeteleri Paristen şu haberi almışlardır: «Yugoslavya, Bulgaristanla akdeceği dostluk ve ademi tecavüz misa- (Devamı 11 inci sayfada)

Kuruçeşmede Kanlı ve esrarlı Bir hâdise

Evvelki gece Kuruçeşmedeki Büyük Ayazmada bir cinayet olmuş, bir kadın meğul bir şahıs tarafından ta- (Devamı 11 inci sayfada)

Türkiye - İtalya münasebetlerinde yeni bir safha

İtalyanlar "Türklerin bize husumet göstermeleri yanlıştır,, diyorlar

Musolininin gazetesi "Yunanı İzmire biz saldırmadık,, dedikten sonra Antakya ve Iskenderunu işaretle "Evvelce Türk hâkimiyetine ait olan Anadolu topraklarında yerleşen de biz değil,, sözlerini söylüyor

Montrö meselesi iki Hükümet arasında Halledilecek

Roma 8 (A.A.) — İngiliz - İtalyan itilâfına tahsis ettiği salâhiyetler başmakalesinde Giornale d'Italia gazetesi muhtelif Akdeniz meselelerine temas ettikten sonra Boğazlar hakkında şunları yazmaktadır:

"Montrö meselesi İtalya ile Türkiye arasında doğrudan doğruya hallolunacaktır.

Türkiye siyaseten anlaşılmasız sebeplerle İtalyaya karşı soğuk bir hu- (Devamı 11 inci sayfada)

İtalyan Başvekili M. Musolini

İspanya meselesinde tehlike artıyor

Almanlar İspanyol Fasına 300 asker çıkardılar

Fransa donanmasını Fasa gönderdi

Almanların bu son hareketi Fransa ve İngilterede telâş ve heyecan uyandırmıştır

İspanyada âsiler bir kasabaya girerlerken

Londra, 8 (Hususi) — Almanyanın, lar tefsirlere meydan vermiştir. İngiltere ve Fransız hariciyeleri bu cevabı tekkik etmektedirler. Diğer taraftan, Fastan alınan haber (Devamı 3 üncü sayfada)

Sancakta vaziyet düzelmedi Müşahitlerle görüşmek isteyenlerin yolları kesildi

Adananın Kurtuluş Bayramına iştirak eden Hataylı yavrular [Yazısı 12 inci sayfamızdadır.]

Hergün

Yavuz hırsızın
Ev sahibini
Bastırması hikâyesi

Yazan: Muhittin Birgen

Sancak meselesinin Türkiye bakımından gayet ehemmiyetli ve nâzik bir devreye girmiş bulunması, nihayet Fransanın bu meseleye daha dikkatle bakmak üzere gözlerini bu tarafa çevirmesine sebep oldu. Fakat, bu çevrişin hakikati görmek ve ona göre yeni kararlar alıp yeni istikametlere doğru gitmek arzularıyla beraber olduğunu zannettirecek âlâmetler, maalesef yoktur. Bilâkis, Fransadan gelen haberler, Paris mahafilinin işi gürültüye ve mugalataya sevk etmek istediğini gösteriyor. Türkiyede sınırların son haddine kadar gerilmiş olması üzerine hükümetin vaziyeti ehemmiyetle tetkik etmekte bulunduğunu günlerde Fransanın işi derhal mugalataya sevk ettiğini ve bir taraftan Ajans Havasın, öte taraftan da Paris matbuatının gürültüye başlayarak Türkiyenin hudut üzerinde asker toplamış olduğunu işarettiklerini görüyoruz. Halbuki orta yerde bu tarzda bir gürültü koparmaya müsait bir vaziyet bulunmadığı muhakkaktır. Fransız mahafilinin hudut üzerinde asker toplamış olduğundan bahsedileleri, eğer herhangi bir vehim mahsulü değilse, mutlaka, muayyen bir siyaset fikrine tebaan uyurulmuş şeyler olmak lâzımgelir.

Türkiye dünyanın en sağlam ve en hakiki sulh dostudur. Herhangi bir davayı sulh yoluyla halletmenin imkânından bütün ümitlerini kesmedikçe cebri bir harekete hiç bir zaman taraftar olmaz. Bu meselede de henüz davanın sulh yoluyla halledilmesi imkânları ortadan kalkmamış ve iş Milletler Cemiyetinin ruznamesine girmiş bulunduğu için bugünden yarına askerî bir hareket yapılmasını icap edecek bir sebep yoktur. Buna mukabil, hududumuzun öte tarafında müstemlekeçiler tarafından yapılmakta olduğu her gün gözümüze çarpan, tahrikât karşısında vaziyeti olanca nezaketiyle tetkik ve mütaalea etmek te bizim hem hakkımız, hem de vazifemizdir. Şimdiye kadar Türkiye bu vaziyetin tabii icaplarının haricinde hiç birşey yapmamıştır. Bununla beraber Türkiye, davasının muvaffakiyetle neticelenmesi için hangi yoldan gitmek icap ederse o yoldan gidecektir. Vaziyetin fevkalâde ciddi ve nâzik olduğunu bilmek ve binaenaleyh her türlü ihtimalleri gözönünde tutmakla beraber Türkiye, nihai kararını almakta, dünya karşısında teenni ile mükellef bulunduğunu takdir etmeyecek bir devlet değildir. Bunun için Fransız matbuatının yapmakta oldukları gürültüden ve mugalatadan dolayı son derece teessüf etmemek elden gelmiyor. Çünkü bu nevi tahrikât sulh ve sükûn içinde ve hak ve adalet prensipleri dahilinde halledilmesi için henüz bütün imkânların zail olmadığı bir zamanda, sükûna mühtaç olan sınırları, büsbütün gerecek bir tesir yapmasından hakkıyla korkulabilir şeylerdendir.

Gerek Fransız matbuatına, gerek hududumuzun her iki tarafında da son derecede gerginlik içinde bulunan Türk efkârı umumiyesine şunu söyleyebiliriz ki Sancak meselesi Türklüğün istediği ve Türkiye Cumhuriyetinin tasavvur ettiği hal neticesine mutlaka varacaktır. Fransız matbuatının dünya efkârını aleyhimize tahrik için sarfettiği gayret beyhudedir. Kendi davasını dünya efkârı karşısında hakkıyla müdafaa etmek için Türkiyenin de کافی vasıtaları bulunduğu gibi bu memleket bu davayı tahakkuk ettirmenin yolunu bulmaktan âciz değildir. Fransa matbuatı, istediği kadar manevra ve mugalataya yapsın, dünyanın müstemlekeçilerine sigmayan Fransız müstemlekeçileri, bu küçük Türk topağına istedikleri kadar hırs ve iştiha ile göz diksinler ve ev sahibinin gayet tabii olan müdafaa hakkını bastırmak üzere istedikleri kadar mugalata yapınlar, gene iş olacağına varacak, Sancak mutlaka hürriyetine kavuşacaktır. Biz bundan emin olduğumuz için müs-

Resimli Makale: Hayatta talih de vardır, tesadüf de. Fakat...

Hayatta talih ve tesadüf dedikleri şeyler vardır; birçok işlerde muvaffakiyet te bu, ne olduğu belli olmayan şeylerin eseridir. Ekseriya, muvaffak olanlara talihli, olmiyanlara da talihsiz deriz.

Fakat, hayatı bir piyango numara dolabı zannetmek ve hayatı da bir piyango bileti satın almaktan ibaret sanmak kadar büyük bir hatâ olamaz.

Çünkü hayatta muvaffakiyetin bir şartı talih ise üç şartı da bizim muvaffakiyet için kendimizi hazırlamamız, muvaffak olmak azmiyle çalışmamız ve muvaffakiyetsizlik zamanlarında düşmememizdir.

SÖZ ARASINDA

Mütekait yarış atı
Hizmetkârından
Yemek istiyor

Resmini gördüğünüz at İrlanda at yarışlarında uzun seneler birincilik kazanmış Greyboy isimli bir hayvandır. Şimdi mütekaittir. Ahırında oturmakta ve karnı acıktığı zaman çanı çalarak kendisine yemek getirilmesini istemektedir.

Sovyetler ve vitamin

Geçen yıl Sovyetler Birliği 3 milyon doz vitamin (C) istihsal etmişti; bu yıl ise memleketin şimal muntakası için çok lüzumlu olan bu antiskorbut maddeden 13 milyon doz ihzar edilecektir.

Malûm olduğu üzere, vitamin (C) şimdiye kadar bazı ağaçların yapraklarından istihsal edilmekte idi; şimdi ise daha kuvvetli ve müessir olarak ve aynı zamanda daha lezzetli olarak yabani gülden alınmaktadır. Memleket dahilindeki bir çok karemela ve bonbon fabrikaları, vitaminli karemela ve bonbon imaline başlamıştır. Vitamin (C) nin istihsalını fazlaştırmak üzere, Leningrad'da bir ve Moskova civarında Şolkovo'da bir iki fabrika bu iş için tadil edilmiş, faaliyete başlamıştır. Şolkovo fabrikası, aynı zamanda, neşvünemayı kolaylaştıran vitamin (A) istihsaline de iptidar eylemiştir.

Antieaşidik hassalara malik bulunan «D» vitamini imali için de Moskova'da yeni bir fabrika kurulmuştur. İsterlerse Fransız müstemlekeçileri telâş edebilirler, bu da onların

HERGÜN BİR FIKRA

"Âli Paşa benim,"

Öküz Mehmet Paşa, Sadrazam Âli Paşanın konağına gitmişti. Paşa henüz haremde idi. Öküz Mehmet Paşaya biraz beklemesini rica ettiler. Öküz Mehmet Paşa yalnız başına oturdu. Biraz sonra içeri ufak tefek bir adam girdi. Öküz Mehmet Paşa bu adamla öteden beriden konuştuktan sonra:

— Siz de Âli Paşayı görmek için geldiniz değil mi?

Dedi, ufak tefek adam cevap verdi:

— Âli Paşa benim.

Öküz Mehmet Paşa boynunu bük tü:

— Sizin Âli Paşa olduğunuzu öğrendiğim gibi, sayenizde birşey daha öğrendim.

— Neyi öğrendiniz?

— Bana da niçin Öküz Mehmet Paşa dediklerini!

Aypılması kadar
Taşınması da
Güç bir baş

Londrada yeni ve çok garip saç tuvaletleri türemiştir.

17 inci asırdaki saç şekillerini andıran bu tuvaletler bilhassa zengin kızları arasında hayli rağbet uyandırmıştır.

Resimde gördüğümüz bayanın başında tamam 350 bukle vardır.

Yapılması kadar taşınması da güç bir baş, değil mi?

Görülmemiş bir hortum

Cenubî Afrikada Keyptaun limanında dehşetli bir kasırga kopmuş ve o sırada vücuda gelen bir hortum deniz kenarındaki tarlaların birinde çalışın beş köylü ile sekiz öküzü havalandırıyor, iki yüz metre öteye atmıştır.

hakkıdır.

Muhittin Birgen

Amerikada
Hırsızların sicilleri
Nasıl tutuluyor?

Amerikada haydutların işleri çok muntazam bir surette tutulmaktadır. Her hapishanede hususî surette yapılmış dairelerde mahkûmların siciline mahsus gözler vardır. Bütün mahkûmlar da numara sahibidirler.

Hükümet geçen senedenberi sicil kartonlarını değiştirerek mahkûmların numaralarını otomobil plâkaları gibi ateşe yanmayan bir madenin üzerine koymaktadır. Şimdiye kadar mahkûmlar bazı yerlerde yangın çıkarak bu sicillerini yakmışlardır.

Resimde bir sicil memuru madeni plâkaları sıralarına yerleştirirken görülmektedir.

Dünyanın en çok çocuk
doğuran kadınları

Litvanyalı kadınlar dünyanın en çok çocuk doğuran kadınlarıdır. Orada bir batında tek çocuk doğuran pek azdır. İkiz evlât doğurmayanlara âdeti garip nazarla bakılıyor ve bu kadınlar kısır telâkki ediliyor.

1933 de üçüz doğuran bir kadın, son günlerde de ikisi kız ve ikisi erkek olmak üzere bir batında dört çocuk doğurmuştur. Çocukların babası bu fırsattan istifade ederek dördüzleri seyre gelenlerden dühuliye almağa başlamıştır.

Sözün Kıssası

Gülhane parkından
Liman Müdürü Umumiyesi
Açık mektup

İsmet Hulusi

Sayın Bayım;
Size evvelâ kendimden bahsedeyim. Bir zamanlar bütün İstanbul şehri kına kapalı bir saray bahçesi idi. Pıdan içeri girmek değil ya önüne bile geçmekten korkarlardı. Ne zaman geçti, devir değişti.

Kapılarım bütün şehir halkına açıktı. O zamandan beri sıkışık evler gayri sihihi yapılmış apartmanların turan İstanbullulara naçiz bir hitabı bulunuyor. Havasızlıktan, güneş yüzü görmemekten bunalanlar hayal bilecek tek bahçeyim.

Dün bana zavıf yüzü, çelimsiz, cutlu bir genç adam gelmiş, kollarından birine oturmıştu. Elinde gazete vardı. Giderken gazeteyi bana mış gitmişti. Şöyle göz ucuyla baktım dedim.. Ne göreyim, birden gözlerime inanmadım. Havasızlıklar tekrar okudum.. Meğer bu senin önünde büyük antrepolarınmaya karar vermişsiniz. Doğrusunu hiç ummazdım. Gerçi limanda trepo için en iyi yer benim kıyılardır ama, insanların sayısı sekiz bine yaklaşan şehrin bir tek bahçesine kıymanız doğru mu? Patates çullarının bir nebze istirahatini temin için insan vücudunun istirahatini selbetmek size yakışır mı? Ben sizden oradaki antrepocukların kaldırılmasını ve biraz daha fevlayabilmemi isteyecektim. Artık bahçemizin üzerine bu ihsanı istemem vazgeçtim. Bari daha fazla gölge eylesin!

İsmet Hulusi

Biliyor musunuz?

1 — Macar Kralı Samuel Aba tarihinde Krallık yapmıştır?
2 — İkinci Katerinin son gözü kimdir?
3 — Volga nehrinin uzunluğu kadardır?

(Cevapları yarın)

(Dünkü sualerin cevapları)

1 — Meşhur Türk reformatörü zımatçı Âli Paşa İstanbulda doğmuş 56 yaşında ölmüştür.
2 — İsviçredeki Zurih gölünün uzunluğu 40 kilometredir?
3 — Voh nehri Çekoslovakya'da Karpatlardan doğar, Tuna nehrine dökülerek yeni bir kolla uzar. Uzunluğu 400 kilometredir.

Çiçeklerin pabucunu da
attıran timsah ciğeri

Bir Alman kimyageri mühim keşifte bulunmuştur. Bu keşifinde artık parfümeri sahasında kullanılmıyacaktır. Bu kimyageri zaran timsahın kara ciğeri bazı kimyevi maddelerle muamele edildiğinde istenilen herhangi bir kokuyu tabii olarak elde etmek imkânı bulmaktadır.

Alman kimyageri timsah avı için Afrikaya hareket etmiştir.

İktisadî buhrana kurban
giden balıklar

Buhrandan Brezilya kahvesi hayli müteessir olmuşlar, ve kahve atlarının çok düşmesine mani olmak için bu sene dahi bir kaç senede tatbik ettikleri usul ve hile kahve denize dökmeğe karar vermişlerdir.

Fakat bu sene denize dökülen kahvenin, memlekete zarar verdiğini şahade etmişlerdir. Filhakika kahvenin cofeine tahammül eden balıkların hemen hepsi zehirlenmişlerdir. Sao Polo civarında balıkçıları milyonlarca balığın suyunun zerinde ölü olarak yüzdüklerini görmüşlerdir. Balık zıyanının kahveden çok daha fazla olduğu mekte imiş.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

27 yıllık evsahibi olan ve vergi dairesine ödenmemiş borcu bulunmayan, yalnız 936 bina vergisini henüz vermemiş bir arkadaşımızın evine dün iki vergi memuru gelmiş, haciz yapacaklarını söylemişlerdir. Evde bulunan kadınlar, haczin henüz verilmemiş olan 936 bina vergisi borcu için yapılacağını öğrenince:

— Buyurun, girin diye kapıyı açmışlar, fakat:

— Bizim bildiğimiz 24 saatlik bir mühletti vardır bu işin, cümlesini de ilâve etmeğe lüzum görmüşlerdir.

O zaman memurlar - belki de yanlarında polis ve mahalle mümessili bulunmadığı için - içeri girmemişler,

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Arap harfleri ile yazdıkları şu kâğıdı eve bırakıp gitmişlerdir:

«Not. Hesap numarası 154: 936 senesi bina vergisi. Fâtma Sultan mahallesi. 1728 kuruştur. Haciz kararı vardır. Yarın saat dokuzda para Çapa şubesine gelmezse eviniz çilingirle açılacak ve eşyanız haczedilecektir. Şifahren tebliğ olunur. 7/1/937. İora memuru.»

Bu kâğıt matbaamızda mahfuzdur. Arap harfleri ile yazılmış olan, altında mühür ve imza bulunmayan bu kâğıdın tebliğ makamına kaim olacağına, ifadenin resmi bir memur ifadesi olduğuna biz inanmadık.. Fakat ey kari sen;

TELGRAF HABERLERİ

Almanlar İspanyol Fasına 300 asker çıkardılar

Fransa donanmasını Fasa gönderdi

Almanların hareketi Fransa ve İngilterede telâş uyandırdı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lere göre, son zamanlarda Alman harp gemileri Tanca limanını sık sık ziyaret etmiş ve Alman bahriye erkânı da yerlilerle temaslarını çoğaltmıştır. Fransız membalarına nazaran, 200 - 300 kişiden ibaret bir Alman kıtası İspanyol Fasına karaya çıkmış ve faaliyetlere koyulmuştur.

Almanların bu hareketini endişe ile takip eden Fransız hükümeti, Akdeniz donanmasından birkaç zırhlının Tancaya hareketini emretmiş ve Fransız Fasında da bazı askeri tedbirler almıştır.

Fransız hükümeti, ayrıca, bu vaziyeti Franko hükümeti nezdinde protesto etmiş ve Fasta cenabi askerlerinin yerleşmelerine kat'iyen müsaade etmeyeceğini bildirmiştir.

İngiliz hükümeti de İspanyol Fasında cereyan eden bu hâdiseleri pek yakından takip etmektedir.

Haber teyit ediliyor

Rabat, 8 (A.A.) — İyi menabiden alınan haberler, son günlerde İspanyol Fası limanlarına takriben 300 Alman askerinin çıkması olduğunu teyit etmektedir.

Diğer taraftan Mellilla civarındaki demir madenini Almanlar büyük bir faaliyetle işletmektedirler.

İngilterenin alâkası.

Londra, 8 — Reuter bildiriyor: İngiltere Fasta vaziyeti tetkik etmektedir. Fransa hükümeti Fas hakkında topladığı malûmatı İngiltereye bildirmiştir. Londra hükümeti bir taraftan kendi mümessilleri vasıtasıyla yeni malûmat almağa çalışmaktadır.

Almanların yardımı

Paris, 8 (A.A.) — Journal gazetesinin Berlinden aldığı bir habere göre Alman makamatı, İtalyanın yardımile, Franko kâ'atlarının iki ay içinde muzafer olmaları için büyük gayretler sarfedecektir. Bu son günler zarfında

Almanyadan İspanyaya mühim miktarda harp malzemesi ve ihtisas kâ'atları sevk edilmiştir.

Harp vaziyeti

Salamanca (Resmî tebliğ) — Madrid cephesinde kıtaatımız Pozuelo ve Humeira mevkiilerini işgal etmişler ve mühim miktarda ganimet elde etmişlerdir. Kırk milis saflarımıza iltihak etmişlerdir.

Casa del Campo'da kızilları yapmış oldukları mukabil bir taarruz püskürtülmüştür.

Madrid, 8 (A.A.) — Gijondan bildiriliyor: Puerto del Pontonu işgal etmiş olan hükümet kuvvetleri, bir çevirme hareketi yaparak, epey mühim sevküleceş noktalarını teşkil eden Soto, Jocalde, Villa Lescanos köylerini işgal etmişlerdir.

Asiler hemen hiç bir mukavemet göstermemişlerdir. Asi topçusu Oviedo yakınında Buenavista mevkiilerini bombardıman etmiştir.

Avrupaya 16 genç Tahsile gidiyor

Ankara, 8 (Hususî) — Adliye Vekâleti namına Avrupaya gönderilecek talebeler arasında yapılan müsabakada 9 genç kazanmıştır. İsimleri şunlardır: Bülent, Naci, Salâhattin, Muhsin, Ragıp, Orhan, Nami, Emel, Necdet. Ziraat Vekâleti namına Reşat, Hakkı, Fehmi, Hakkı, Celâlettin, İktisat Vekâleti namına da Seyfettin ve Cemalettin müsabakayı kazanmışlardır.

Umumî müfettişler malî meseleleri görüştüler

Ankara, 8 (Hususî) — Umumî Müfettişler bugün Maliye Vekili Fuat Ağralının iştirakile bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda Umumî Müfettişlere ait malî meseleler görüşülmüştür. Yarın Maarif meseleleri de görüşülecektir.

Ankara Ziraat Enstitüsünde konferanslar

Ankara, (Hususî) — Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğü kış sömestri zarfında verilnek üzere 15 konferans tertip etmiştir. Konferanslar her hafta cum günü saat 17,5 ta enstitünün merasim salonunda verilecektir. İlk konferans Doktor Kadri Bilgiemre tarafından «yumurta hâsılatı, muayenesi, ve yumurtanın gıda olmak itibarile ehemmiyeti» mevzuu üzerinde verilmiştir. Gelecek hafta Doktor Dix tarafından «Türkiye ziraatının vazifeleri» mevzuu üzerinde ikinci konferans verilecektir.

Akdeniz itilâfının metni Yunanistana bildirildi

Atina, 8 (Hususî) — İngiliz - İtalyan Akdeniz itilâfnamesinin metni Yunan hükûmetine tebliğ edilmiştir.

Jeoloji kongresi

Ankara, 8 (Hususî) — 937 senesinde Moskovada toplanacak olan Jeoloji kongresine hükümetimiz namına murahhaslar iştirâk edeceklerdir.

Diyaribekir hastanesi için mübayaat

İki, üç ay evvel yanan Diyaribekir Nümune hastanesinin yeniden yaptırılması işine devam edilmektedir. Hastaneye lâzım olan 20 bin liralık ecza ve alâti tıbbiye ile diğer bazı malzeme İstanbuldan mübayaat edilmiş ve Sihat Müdürlüğü tarafından Diyaribekire sevk olunmuştur.

Konservatuvar da ihtilâf bir türlü halledilemiyor

Tahsis edilen 2000 liranın tevzii isteniliyor

İstanbul Belediyesi Konservatuvarının mühim bir sarsıntı geçirmekte olduğunu, profesörlerden bazılarının istifasını yazmış ve meselenin halli için çalışıldığını bildirmişti.

Öğrendiğimize göre, bir para tahsisatının tevzii yüzünden doğan bu ihtilâf henüz halledilmemiştir ve edilecek gibide görünmemektedir.

Meselenin içyüzü şudur:

Altmış talebeden ibaret olan Konservatuvar orkestrası, muhtelif profesörlerin idaresi altında senede altı konser vermektedir. Bu konserler için, beheri ne bin lira olmak üzere hükümetçe altı bin lira tahsis edilmiştir. Konserler verildikçe, tahsis edilen paranın gerek orkestra şefi, gerekse talebe arasında muayyen bir nisbet dahilinde tevzi edilmesi icap etmektedir.

Halbuki şimdiye kadar iki konser verilmiş olmasına rağmen, her nedense para tevziyatı yapılmamıştır.

Orkestra şefleri bu hususta Konservatuvar direktörlüğünün nazarı dikkatini celbetmişler ve tatmin edici bir cevap alamadıklarından istifa etmişlerdir.

Bazı arkadaşlarımızın tekziplerine rağmen, orkestra şeflerinin istifası mu nakaza kaldırmayan bir keyfiyettir. Bugün, Konservatuvar orkestra provalarının tatil edildiği ve talebenin de kapıdan geri döndüğü aynı derecede acı bir hakikattir.

Atatürk dün Ankarada Tezahüratla Karşılandılar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mebuslar ve kalabalık bir halk kitlesi tarafından hararetle karşılanmışlardır. Atatürk kendisini karşılayanlara ayrı ayrı iltifat etmişlerdir. Büyük Önder çökün alkışlar ve «Varol» sesleri arasında otomobillerine binerek Çankaya gitmişlerdir.

Ankara, 8 (A.A.) — Cenubi Anadolu seyahate çıkmış bulunan Atatürk, hükümetin daveti üzerine bugün saat 13,30 da Ankaraya avdet buyurmuş ve Çankaya köşkünde İcra Vekillerine riyaset etmiştir.

Tokat memleket hastanesi rontgen mütehassıslığı

Tokat (Hususî) — Diyaribekir Memleket hastanesi rontgen mütehassısı doktor Şefik Aktüs Tokat Memleket hastanesine tayin edilerek gelmiş ve yeni vazifesine başlamıştır.

Sabahtan Sabaha

Kadınlara güleriz. Şapkalarına tüy diktiler, saçlarını altın rengine boyadılar, ayak bileklerine zincir taktılar diye..

Şapkanın üzerinde ha tüy olmuş, ha çiçek. Farkı yoktur. Fakat madem ki tüy koymak moda olmuştur. Kadın ruhu bunu yapacaktır. Mo-

da denilen şey insanlığın duyduğu bir değişiklik ihtiyacıdır ki yemek, içmek kadar kuvvetlidir ve kadınlar erkeklerden fazla gel geç tabiatlı oldukları için onların modası mevzime göre şeklini, rengini değiştirir. Bunu tabii görmeliyiz.

Fakat moda yalnız kadın şapkalarının tüyünde ve yahut kadın saçlarının renginde midir?

Sirayeti görenekten ibaret olan modayı, dikkat edersek, hayatımız her parçasında görebiliriz.

Bizim küçük belediyelerimizin park merakı bir park modasının tabii neticesi değil midir?

Sokaklarında iki metre kaldırım olmanın kasabalarımızda gördüğü

Siyaset ALEMİNDE

- İspanya hâdiseleri ve devletler arasında nota muharebesi
- Norveç te harp tehlikesine inanıyor

Yazan: Selim Ragıp

İspanya hâdiseleri karşısında devletlerin vaziyetini aydınlatmak ve bir ihtilâf tehlikesinin önünü almak iddiasile İngiltere ile Fransa, İtalya ile Almanya birer nota verdiler. Bu notalarında, İspanyaya giriş ve çıkışın sıkı bir kontrol altına alınmasını ve bu suretle bir Avrupa harbi tehlikesinin önü alınabileceğini kapalı bir lisanla anlattılar. Muhataplardan Almanya cevabını verdi. İtalya da, ya verdi veya vermek üzeredir. Bu şühtunların vaz'ı gayesi, şu veya bu ideolojinin müdafaası değildir. Fakat muhteviyatı şimdilik mücmel surette ak-seden Alman notasının keskin sarahatı de büyük bir tehlikeyi önlemek isteyen iki büyük devleti ağır itham altında bıraktığı için, hâdisenin dikkate değer mahiyetine işaret etmek istiyorum.

Bugün Londrada, İspanya işleriyle meşgul olan bir komite vardır. Almanyanın mütalesasına göre bu komitenin vazifesi nihayet bulmadan veya bu komitenin aczi sabit olmadan, hariciyelerin birbirleriyle müzakereye girişmeleri fuzulüdür. Bu, birinci noktadır. İkinci nokta da şudur:

Madriddeki kızıl hükümet hariçten silâh ve gönüllü yardımı gördüğü müddetçe bu iki devlet fazla ses çıkarmamıştır. Fakat âsi Franko hükümeti de aynı şekilde yardım görünce, bunların hassasiyeti artmıştır. Bu sebeple, Almanya, bugünkü vaziyetin evvelâ eski haline irca ve yeni yeni tedbirlerin ondan sonra alınmasını istemektedir.

Almanyanın isteğini yerine getirmek mümkün olmayacağına göre, bu müzmin vaziyet te, ya iki taraftan birinin kat'i galebesi veya bir Avrupa harbinin hiç beklenilmeyen bir zamanda patlak vermesiyle nihayet bulacaktır.

Netice ne olursa olsun, hâdisatın inkişafına intizaren, ben, bu ibret verici noktaya böylece parmak basmaktan kendimi alamadım.

Bir müddettenberi Norveçten gelen haberlerde de sıkıntılı bir mahiyet var.

Norveç ve harp tehlikesi

İskandinavyanın bu çalışkan memleketi de, Almanya ile Sovyet Rusya arasında bir harbin kabilmemesinden endişe ediyor. Bu takdirde, bu iki büyük devlet için Baltık denizi ve bu denizin, bilhassa Botni

(Devamı 11 inci sayfada)

Tüy ve park

müz palmyeleri, rengârenk çiçekleri, fıskiye havuzları ile o mükellef parklar, bahçeler nedir?

İçme suları olmayan, kanalizasyonları yapılmayan, ana caddeleri açılmayan küçük kasaba belediyelerine büyük masraflarla park, bahçe yaptırın bedii ihtiyaç mıdır, yoksa görenek mübodası mıdır?

Ben öyle zannedirim ki bedii ihtiyaç, maddi ihtiyaçtan sonra gelir. Dahiliye Vekâleti de bu fikirde olacak ki Anadolu içinde alıp yürüyen bu park modasına nihayet vermek için yeni bir emirle belediyeleri plânli ve metodlu iş yapmağa ve her şeyden evvel mahalli ihtiyaçları karşılamaya mecbur etti.

Doğrusu da budur. Kadın şapkalarına dikilen tüyler belki bir çoğumuzu güldürür. Fakat bazı küçük kasaba belediyelerinin modaya uymak gayretile yaptıkları parklara sokaklarında dolaşan koyunlar bile gülüyor.

Bürhan Cahit

Lehistan ve Boğazlar

Montrö mukavelesinden Lehistan da istifade edeceğine dair hükümetimizin teminatı Varşovada derin bir memnuniyet uyandırdı

Varşova 8 (A.A.) — Polonya ajansı bildiriyor:

Yarı resmî gazete Polska diyor ki: Boğazlar meselesinin halli, samimi bir şekilde sulhperver olan bütün devletler tarafından büyük bir memnuniyetle kabul edilmiş, ve tecrübe edilmiş bağlarla Türkiyeyle bağlı olan Polonyada sempati akisleri uyandırmıştır.

Maamafih, deniz ticaretimizin Boğazlardaki menfaatleri bakımından bazı şüpheler baki kalmıştı. Biz, ne Lozana, ne de Montrö müzakerelerine iştirâk etmedik, fakat bayrağımızın

dünya denizlerinde hemen hemen hiç görünmediği 1913 denberi ticaretimizin vaziyeti şimdi tamamen değişmiş bulunmaktadır. Bu itibarla, denizciliğimizin yeni Boğazlar statüsü karşısındaki menfaatlerini temin etmek endişesine düşmüş olmamız pek tabii idi. Polonyanın da muahedeyi imza eden devletlerin hukukundan istifade edeceğini temin etmekle, Türk hükümeti, merd Türk milletini ve onun Büyük Şefi tarafından elde edilen meşru haklardan doğan sulh eserini Polonya menfaatlerine de teşmil etmiş bulunmaktadır.

Amerikanın yeni sene bütçesi

Vaşington 8 (A.A.) — Reiscümhur Ruzvelt yeni sene bütçesi hakkında bugün kongrede beyanatta bulunmuştur.

Yeni bütçe muhammenatı varidat yedi milyar 294 milyon dolar ve masraf altı milyar 158 milyon dolardır. Bunun 991 milyonu millî müdafaaya tahsis edilmiştir.

Filistinde tahkik heyetine müşkülât gösteriliyor

Kudüs, 8 (A.A.) — İlk verdiği karara rağmen Kralliyet tahkik komisyonu pazartesi günü Filistinden ayrılmıyacaktır. Bunun sebebi yüksek Arap komitesinin uyusmak hususunda gösterdiği müşkülâttir.

68 kaçakçı yakalandı

Ankara, 8 (A.A.) — Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza örgütü, 68 kaçakçı, 1628 kilo gümrük kaçağı, 770 kilo imhansar kaçağı, 778 defter sigara kağıdı, 3 silâh, 42 kesim hayvanı 32 gram esrar ile 25 kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir.

İtalya ve Milletler Cemiyeti

Cenevre, 8 (A.A.) — Zecri tedbirlerin tabikinden beri İtalyanın ilk defa olarak 18 Kânunusanide Milletler Cemiyetinin mesaisine iştirâk edeceği zannedilmektedir.

Türk - İran müşterek gümrük idaresi

Ankara, 8 (Hususî) — İran transit yolu üzerinde Gürcü Bulak'ta İran hükümetile müşterek bir gümrük idaresi kurulmasına karar verilmiştir.

Gümrük kurulacağı mevki Türk - İran hükümetleri murahhasları tarafından tayin edilmiştir.

İngilterede bir haftada 325 kişi gripten öldü

Londra, 8 — Bir müddetten beri Londrada şiddetli grip hüküm sürmektedir. Geçen hafta Londrada ve İngiltere ile Gal'in diğer büyük şehirlerinde gripten 325 kişi ölmüştür.

Vaiz ve dersîamlar kanunu

Ankara, 8 — Bugün Mecliste 1936 malî yılı Vakıflar müdürlüğü bütçesinin de 44 bin küsur liranın münakalesine dair kanun ile vaiz ve dersîamlar hakkındaki kanun lâyihasını müzakere ve kabul etmiştir. Meclis Pazartesi günü toplanacaktır.

Meşhut cürüm davaları

Ankara, 8 (Hususî) — Kamutaya gelen bir lâyiha ile meşhut cürüm davalarının sür'atle intacını temin için Adliye teşkilâtının hâkim ve kâtipler kadrosu genişletilmiştir.

Ankarada kar yağıyor

Ankara, 8 (Hususî) — Soğuklar tekrar baş göstermiştir. Sabahtan başlayan kar geç vakte kadar devam etmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Halk Opereti

Dahilive Vekâleti Maksim bardan çıkarılması hâdisesinin tahkikini emretti

Maksimbar sahipleriyle Halk Opereti arasında bir ihtilâf çıkmış, bunun üzerine Halk Opereti artistlerinin Maksimi terke mecbur edildikleri yazılmıştı. Hâdisi, Dahilive Vekâletinin nazarı dikkatini celbetmiş, tahkikat yapılması vilâyete bildirilmiştir. Vilâyet tahkikata başlamıştır. Bu günlerde netice Vekâlete bildirilecektir.

İktisat Fakültesinde Okunacak dersler

İktisat Fakültesinin 5 şubatta tedrisata başlayacağını yazmıştık. Bu sene fakültenin yalnız birinci sınıfı açılacaktır. Bu sınıfta okunacak dersler tesbit olunmuştur. Bu dersler şunlardır:

Türk hukuk tarihi, hukuk başlangıcı ve tarihi, umumî iktisad teorisi, Türk iktisadının bünyesi, Esasiye hukuku, medenî hukuk, sosyoloji.

Fakülte 4 sene olacaktır. Fakülte de okutulacak iktisat dersleri şunlardır:

İşletme iktisadi, iktisad tarihi, sosyal siyaset, iktisadi coğrafya, doktorin ekonomik, maliye, istatistik, konjüktör ve buhranlar, sigorta, para ve kredi.

Fakülte devletin iktisadi ve ticarî sahalardaki organizasyonlarında çalışacak elemanları yetiştirecektir. Bu fakülteden çıkanlar avukatlık ve hâkimlik mesleğine giremeyeceklerdir.

Istanbul yolları yapılacak

Istanbul yollarının esaslî surette yapılması için Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ tetkiklere başlamıştır. Fen Hey'eti Müdürü Hüsnü, Sular İdaresi Müdürü Ziya, İmar Müdürü Ziya, Fen müşaviri Hulki, Müşavir Vagner üç gündür Valinin riyasetinde toplanmaktadır.

Kanalizasyona tahsis edilen para 937 yılı içinde bitecektir. O vakte kadar kanalizasyon inşaatı da tamamlanmış olacaktır. Bundan sonra kanalizasyona tahsis edilen para yol inşaatına da tahsis edilecektir. Bu sebeple on senelik bir yol programı hazırlanacaktır. Bu hususlar tetkik edilmektedir.

Küçük Haberler

Bursa Liselerinden Yetişenlerin Kongresi
Bursa kız ve erkek lisesinden yetişenler Kurumu Genel Sekreterliğinden:

Kurumumuzun Pazar günü saat 10 da Eminönü Halkevi konferans salonunda yıllık kongresi olduğundan bütün mezun arkadaşların gelmesi rica olunur.

Halkevinde Konferanslar

Halkevi her yıl olduğu gibi bu sene de bir konferans serisi tertip etmiştir. Konferanslar her cuma günleri saat 17 de verilecek ve 14 ikincikânundan 21 mayısa kadar devam edecektir.

Yeni Cankurtaran Otomobili

Istanbul Belediyesi yeni bir hasta nakil otomobili ile bir de cankurtaran otomobili satın almıştır. Bu arabalardan cankurtaran otomobili Anadolu cihetine tahsis edilmiştir. Diğeri de dünden itibaren İstanbul cihetinde çalışmaya başlamıştır.

İş Beyannameleri Dağıtılıyor

İş beyannameleri dünden itibaren vilâyet kanalı vasıtasıyla alâkadar yerlere dağıtılmaya başlanmıştır.

Beyannameler, beş kişiden fazla işçisi olan bütün müesseselere şâmilidir. On gün zarfında doldurularak iade edilecektir.

Beyannamelerde iş verenlere 15 sual sorulmaktadır.

Yerli Mallar Sergisi Hazırlığı

Sanayi Birliği Ağustos ayı içinde açılacak Yerli Mallar Sergisi hazırlıklarına şimdiden başlamıştır. Bu seferki serginin her senekinden daha mükemmel olmasına çalışılacaktır.

Kömür ameleliği Yapacak Mahkûmlar

İlk grup yakında Zonguldağa gidiyor

Adliye Vekâletinin Zonguldağda bir «mıntaka hapishanesi» tesis etmek tasavvurunda olduğunu yazmıştık. Mıntaka hapishanesinin tesisi işine bu günlerde filen başlanmak üzeredir. Bu işe memur edilen Bursa Müddeiummîsi Cemil şehrimizdedir. İstanbul hapishanesinde tefrik edilen mahkûmların bir kısmı mumaileyhin beraberinde bugünlerde Zonguldağa hareket edeceklerdir. Giden mahkûmlar orada kömür ocaklarında çalışacaklardır.

Mahkûmlar gündüz diğer amele ile beraber ve kendilerine yaptırılmış olan hususî amele elbisesiyle nezaret altında çalıştırılacaklar, geceleri toplu bir halde kendilerine tahsis olunan barakalarda yatacaklardır.

Bu ilk teşebbüs bir tecrübe mahiyetindedir. Bu tecrübe iyi netice verirse Adliye Vekâleti memleketin diğer bölgelerinde de sanayi ve ziraî işletmelerde bu şekilde mahkûmlar grubu bulundurmaya tasavvurundadır.

Yüksek muallim Mektebi islah Ediliyor

Maarif Vekâleti yüksek muallim mektebinde esaslı islahat yapmak üzere bazı tedbirler almağa kararlandırmıştır.

Mevcut yüksek muallim mektebi kadrosunun genişletilmesi düşünülmektedir.

Bir pansiyondan farkı olmayan bu mektepte gayeye daha yakın bir tarzda çalışılması için doçentlerin ders saatları haricinde, mütalea ve müzakere zamanlarında talebe ile temas etmeleri kararlaştırılmıştır. Ve bu suretle talebelerin mütalea saatlarının daha müfit ve daha verimli olması temin edilecektir.

Maarif Vekâleti Hey'eti Teftişçe Reisi Cevad bu mesele etrafında da meşgul olmuştur.

Dünkü tetkikat esnasında pedagoji enstitüsü profesörü ile enstitünün ne şekilde tedrisata başlayacağı tesbit edilmiştir. Enstitünün asistanlığına doktor Refia tayin edilmiştir.

Kadın dolandırıcı Kurbanlarını kandırırken kendisine icra memuru süsü veriyormuş

Huriye ve Hayriye isimlerini de taşıyan Aliye isminde bir kadın yakalandığını ve bu kadının bir çok dolandırıcılık vak'alarının faili olduğunu yazmıştık.

Aliye dolandırıcılıklarını kendisine icra memuru süsü vererek yapmıştır. Ben icra memuruyum diye evine gittiği Mustafayı:

— Evini haczedeceğim diye korkutmuş ve haczi bir müddet tehir etmek için 17 lira para dolandırmıştır. İbrahim isminde birinin mahkeme harcı olarak ödemeğe mahkûm olduğu parayı tahsile geldiğini söyleyerek 32 lirasını, bir başka Mustafanın 62, Müslim isminde bir adamın 22 lirasını dolandırmıştır. Nihayet Fatih civarında oturan Emine isminde bir kadına da hayırhah bir icra memuru sıfatıyla gözükmüş:

— Aman evine hacze gelecekler, eşyalarına haciz koyacaklar, gel şu eşyaları benim tanıdığım civardaki evlerden birine kaçırılalım demiş ve ilk parti olarak bir dikiş makinesi ile bazı ev eşyalarını bir hamala yüklemiş, ve kaçırılmıştır.

Bir daha bu kadını göremiyen Emine neden sonra dolandırıldığını anlamış, polise müracaat etmiş, bu sayede de Aliye yakalanmıştır. Aliye Kocamustafapaşada Ağaçkakan sokağında 17 numaralı evde oturmaktadır.

Soğuk damgalı Posta zarfları

Soğuk damga ile kıymetlendirilen posta zarflarının şehir içinde kullanılmaları satışa çıkarılmıştır. Bu zarflar tecrübe mahiyetinde olmak üzere bir müddet kullanıldıktan ve matlûp kolaylığı temin ettikleri görüldükten sonra şehirler arasında ve memleket harici muhabereelerde de kullanılacaklar.

Maltepeye kanalizasyon yapılacak

Maltepe belediyesi, kanalizasyon yaptırmağa karar vermiştir. Bundan evvel Maltepenin bir plânının yapılmasına lüzum görülmüştür. Maltepe belediyesi bu iş için belediyeler bankasından beş bin lira istemiştir.

MEVLÜD

Merhum Siirt Saylavı Mahmut Soydan'ın ruhuna ithaf edilmek üzere 10 İkincikânun Pazar günü öğleden sonra saat 2 de Maçka'da Teşvikiye camiiinde mevlüt okutulacaktır. Arzu edenlerin gelmeleri rica olunur. Merhum Mahmut Soydan ailesi

TENÖRLERİN KRALI
BENJAMINO GİGLI'nin
En güzel ve en son temsili ve sinemanın bir şaheseri
SAADETİM SENSİN
(Du Bist mein Glueck)
Filminin nefis musikisi, mükemmel mevzuu ve muhteşem mizansenini
Bu hafta **SARAY** Sinemasında
Bütün seyircilerin takdir ve rağbetini kazanıyor.
İlaveten: FOX JURNAL son dünya haberleri.

Bugün **SÜMER** Sinemasında
2 büyük film birden görmeğe gidiniz.
FRANZİSKA GAAL'ın bu senenin yegâne
ALTIN KELEBEK
film ve hiç görülmemiş, tüyleri ürperten
HORTLAK
Dehşet ve esrar filmi. İlaveten FOX YENİ JURNAL

Ada çamlıkları Sahipsiz kaldı

Adalarda bulunan çamlıkların Evkaf, Maliye ve Belediyeden hangisi namına tesbit etmenin muvafık olacağı Tapudan ve Kadastro umum müdürlüğünce tetkik ettirilmiştir. Neticede bu çamlıklardan hâlen tescil edilmemiş bulunanların sahipsiz arazi ad-dile yalnız kadastrolarının yapılması muvafık görülmüştür. Şu hale nazaran, Ada çamlıkları hiç bir devlet dairesinin uhde-i tasarrufuna geçirilmeyecektir.

Hukuk son sınıf talebesinin çayı

Dün Parkotelde Hukuk Fakültesi son sınıf talebeleri bir veda çayı vermişlerdir. Çayda diğer sınıflardan da bir çok talebe bulunmuş, bilhassa Rektör Cemil ve Dekan Sıddık Sami de davete icabet ederek talebeleri sevindirmişlerdir. Çayda talebe tarafından güzel monoloğlar, şen fıkralar okunmuş ve geç vakte kadar samimî bir şekilde eğlenmişlerdir.

Belediyenin 937 bütçesi

Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ hergün sabahları Daimî Encümeneye giderek öğleye kadar hazırlanmakta olan 937 bütçesi üzerinde çalışmaktadır.

Belediyenin bütçesi 6 milyon, hususî idarenin bütçesi 4,5 milyon liradır. Yeni varidat membaları mevcut olmadığından varidatın artması kabil görülmemektedir. Bazı masraflarda tasarruf cihetine gidilmektedir.

Bir eroin müttelâsı babasını öldürmek istedi

Koço isminde eroin müttelâsı bir delikanlı kendisine para vermediği için üvey babası Yorginin balta ile üzerine hücum ederek öldürmek istemiş, fakat muvaffak olamamıştır. Koço yakalanmış müddeiumumiliğe verilmiştir.

Gözlerin bugüne kadar görmediği, kulakların hiç duymadığı bir sanat - Güzellik - ve dehâ abidesi

ZIGFELD YILDIZLAR KRALI MELEK ve SAKARYA

Filmini

sinemalarında görenler hayran kalıyorlar ve böyle bir filmin nasıl yapıldığını birbirine soruyorlar.

DIKKAT: filmin fevkalâde uzunluğu dolayısıyla bu programa hiç bir ilâve yoktur.
Seanslar **MELEK** : 2 - 4,15 - 6,30 - ve 9 da. **SAKARYA** 2,15 - 4,30 - 6,45 ve 9 da

Bugün **TÜRK SINEMASINDA**
YILMAYAN ADAM

(Fransızca)
PAUL MUNI - BETTE DAVIS

Aşk, İhtiras, dehşet

«Ben bir Pranga kaçığıym» filminden yüz defa daha güzel ve büyük. Hiçbir kadın, erkek bu kadar müthiş facia yapmamıştır - Hiçbir erkek, ihtiras için bu derece şiddetle etmemiştir. Erkek ve kadın mücadelesinin, aşkın en canlı bir nümunesi - Her kadın onun öldürmek için bir kadın ondan kurtulmak için ölüyor. Bu kadar dehşetli ve meraklı görülmemiştir. İlaveten: Ekler dünya haberleri,

Türk inkılâbında terakki hamleleri
Büyük Millî Film

Korku... Heyecan... ve dehşet filmi
Sevenlerin nazarı dikkat!
ALKAZAR
BORIS KARLOFF
en güzel ve en yeni filmi
YÜRÜYEN ÖLÜ

Anadolu tahvilleri Ünitürk yükseliyor

Anadolu tahvilleri faizlerinin deneme şeklini tesbit etmek üzere karada Anadolu Demiryolları hey'etile Maliye Vekâleti arasında içtimalar yapılabacağı haberleri viller üzerinde tesir yapmıştır.

Tahviller dün borsada 38,45 lirası üzerinden muamele görmüşler. Mümessil senetleri 41 Türk lirası Bir kaç gün evvel gerek tahvillerde gerek mümessil senetlerinde liraya yakın bir düşüklük vardı. Ünitürk ise Paris borsasında selmektedir.

Dün borsada birinci tertip tahviller 22,85 Türk lirası, ikinci tertip tahviller 21,45 Türk lirası üzerinden muamele görmüştür.

Bura borsasında alıcı çoklukla mukabil satıcı çokluğu da vardır.

Istanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu
Şehir Tiyatrosu
Tepebağ
dram kısmı
9-1-937 akşam
saat 20.30
SÜRT
Fransız tiyatrosu
Operet kısmı
gündüz saat
çocuk tiyatrosu
FATMACI
akşam saat 20.30 da
LÜKÜS HAYAT

MEMLEKET HABERLERİ

Hatay Erginlik Cemiyeti Kilis şubesi açılırken..

Heyecanlı tezahürat yapıldı ve halk "Hatayı ehemehal istiklâle kavuşturacağız," diye haykırdı

İste Hatay Erginlik Cemiyeti şubesi teşkil edenler Şehitler âbidesine koyarlarken

Kilis (Hususî) — Hatay erginlik cemiyetinin bura şubesi büyük merasimle ve heyecanlı tezahüratla açıldı. Saat birde seçim yapılmış ve başkanlara Sadık Abalı, Ali Altınlı, Mehdi Alkaya, Mehmet Süral, Hakkı De, Mehmet Hacı, Abdi Gülen, Ahmet Akkuş ve Murat intihap olundular.

Saat ikide iki büyük Hatay bayrağı ekli alkışlar arasında binaya çekildi ve bunu sayılay Tayfurun söylevi ile bitmiştir. Şiddetli alkışlarla biten sözleri müteakip kürsüye gelen ecemî Tefvik Doğan Ülkümen bir söylemiştir.

Tefvik Doğan nutkunda ezcüm demmiştir ki:

"Hataylıların senelerdenberi bek-

Merzifonda iki çocuk yandı

Merzifon (Hususî) — Akpınarda bir yanma hâdisesi olmuş, biri üç, diğeri 5 yaşında iki çocuk sıcak su ile yanmışlardır.

Anneleri bu iki çocuğu odada bırakarak bir iş için indiği esnada odadaki çocuk nasılsa sobanın üstündeki sıcak su kabını devirmiş, kolu, göğsü, sırtı kâmilen haşlandı. Yavrucak bir saat sonra öldü. Diğer üç yaşındaki kız çocuğunda boynundan ve sol omuzundan yanmıştır. Fakat ölmemiştir. Bura hükümet doktoru İsmail Hakkı Öman tedavi etmiş ve köyüne göndermiştir.

Trabzon hastanesi için rontgen alınıyor

Trabzon verem dispanseri için mütemmel bir rontgen cihazının mübadeliği Sıhhat Vekâletince tevlâ etmiş ve keyfiyet İstanbul Sıhhat Müdürlüğüne bildirilmiştir. Mütemmel bazı firmalarla temaslara başlanmıştır.

Merzifonda soğuk şiddetlendi

Yapılan teşebbüsler neticesinde kasabaya kömür verilmesi alâkadarlara emredildi

Merzifon (Hususî) — Soğuklar çok şiddetlendi. Bu yüzden İstanbul postası durdu. Geçenlerde üç gün Merzifona posta gelemedi. Zira (Havza - Sivas), (Kayseri - Ankara) yolunu kar kapatmıştı. Şimdilik açıldı ise de gene sık sık kapanıyor. Nitekim Sivas gidecek bir çok tüccar ve talebe dün Havzadan geri döndüler. Bu hal halkı çok düşündürüyor. Zira odun masrafı epeyce yekûn tutmağa başlamıştır. Ve son yıllarda Derzifonda da böyle kış görülmemiştir.

Kömür Verildi

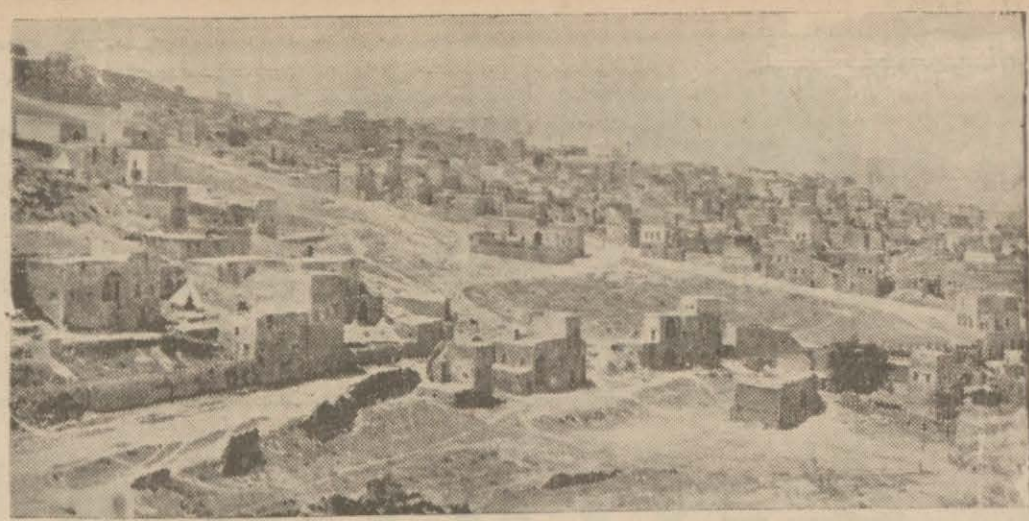
Merzifona bu yıl kömür verilmediğini yazmıştık. Hamamcılarım ve hükümetin müracaatı üzerine Merzifona kömür verilmesi emredilmiş ve keyfiyet te Merzifona bir telgrafla bildirilmiştir. Bu hareket halkı çok sevindirmiştir. Ve Merzifona matlûp derecede kömür verilmektedir.

Kan davası uğruna iki kişi öldürüldü

Bir adam tabanca ile, biri de bıçaklarla delik deşik edilerek öldürüldü, katiller müsademe ile yakalandılar

Mardin (Hususî) — Şehrimizde çok feci bir cinayet işlenmiş, bir kişi cadde üzerinde tabanca ile öldürülmüş, vak'aya yetişen maktulün adamları da katilin akrabasından birisini bıçaklarla delik deşik etmişlerdir.

Bundan bir kaç sene evvel aralarında bir koyun pazarlığından çıkan bir kavga neticesinde birbirlerine bıçakla saldıran şehrimiz kasabalarından Gömer ve Yetami oğulları o zaman biri-

Siirt.

Siirt bir kaç yıl içinde hayli inkişaf etti

Şehre Botan ırmağından su getirilecek, fakat arazi ârzalı olduğundan çok paraya ihtiyaç görülüyor

Siirt (Hususî) — Tarihi pek eski zamanlara kadar uzanmakta olan Siirt evvelce Botan suyu kenarında kurulmuş iken sonraları yaylâ olması itibarile şimdiki yere taşınmıştır. Şehir ve civarında bir çok eski Türk izleri vardır. Bunlar içinde Ulucami ile Vilâyet merkezine 18 kilometre uzaklıktaki Nasreddin köprüsü bilhassa ehemmiyetlidir. Vilâyetin sıhhi vaziyeti iyidir. Merkezde 25 yataklı bir memleket hastanesi vardır. Şehrin bugünkü en büyük ihtiyacı sudur. Kasabada su çok kıttır. Ancak şehre su getirilmesi mintakanın tabii vaziyeti yüzünden çok

paraya bağlıdır. Esasen fakir olan ve vilâyetin diğer ihtiyaçlarına ancak cevap verebilen belediye ve hususî muhasebe bütçeleriyle de şehrin bu mübrem ihtiyacının giderilmesi mümkün değildir. Siirtte su getirmek için devlet yardımı lâzımdır.

Şehir suyunun tahlil neticesinde kirici pek az olduğu anlaşılan ve yedi kilometre cenuptan akan Botan ırmağından getirilmesi düşünülmektedir. Harzırlanan projelerin tatbikine başlanması ve tesisatın kurulması ehemmiyetli bir ihtiyaca cevap verecektir.

Siirt bir kaç yıl evveline kadar çok ihmal edilmiştir. Ancak bir iki yılda vücuda getirilen bayındırlık eserleriyle şehir yavaş yavaş inkişafa başlamıştır.

Vilâyet merkezinden Şirvan kazasına kadar olan 25 kilometrelik yolun tesviye tûrabiyesi bitmiştir. Bu yolun kasabada başlangıç kısmı 20 metre genişliğinde ve yarım kilometre uzunluğunda bir bulvara bağlıdır. Şehirde bir kaç yıl önceye kadar hiç ağaç yoktu. Bu bulvarın yapılmasıyla hem yol güzelleştirilmiş ve hem de halka ağaç sevgisi aşılanmıştır. Siirtte kereste bulunmadığı için buradaki yapılar Cas denilen bir nevi ham alçı ile yapılmaktadır. Bu maddenin ekonomik ve sağlık bakımından bir çok zararı vardır. Bu yüzden belediye hem memleket castan kurtulsun hem de belediyeye bir varidat membaı olsun diye Kezer ırmağı kenarındaki mezbaha civarında 5000 kavak dikirmiş ve belediyenin beş yıllık çalışma programına da her yıl on bin kavak dikmek maddesi ilâve edilmiştir. Yeni çalışma programında şehrin güzelleşmesi ve sıhhi şartlara uygun bir hale getirilmesi için kayıtlar vardır.

Hâdiseler Karşısında

Günün lûgatına göre çocuk eşyası

Kasket — Çocukların bazan başlarına giydikleri bazan da top yerine kullandıkları şeydir. Tramvay konduktörleri bunları tramvaya takılan çocuklardan gasbederler.

Palto — Çocukların başbelâsıdır. Oynamalarına koşmalarına mâni olduğu için analar, babalar zorlamadıkça giymezler.

Ceket — Ceplerine yemiş koymaktan başka bir şeye yaramaz.

Gömlek — Terden günde on sekiz defa islanıp gene on sekiz defa kuruyan şeydir.

Pantolon — Mektep sıralarını temizlemeye mahsus bez.

Düğme — Ceketin önünden koparıp iplik geçirilerek oynanan oyuncak.

Çorapbağı — Ok yapmka için kullanılan lâstiklerin bir araya toplanmış şekli.

Ayakkabı — Top oynamak için ayağa giyilir. Çocuğun futbol istidadını keşf için en iyi miyardır. Herde iyi bir futbolcu olacak çocuklara azami bir hafta dayanır.

İMSET

Baylar

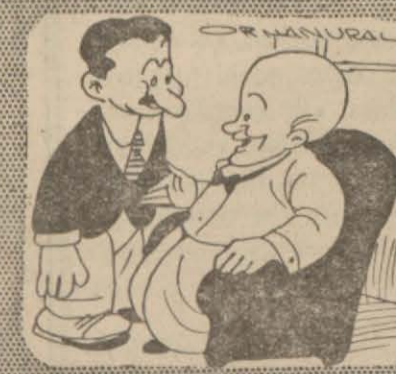
Teksayt ve Teksayt Ekstra sizi her tehlikeden koruyor. 1, 3, 6 ve 12 lik ambalajlarda eczanelerde bulunur.

Gönende çiftçilere yardım

Gönen (Hususî) — Ziraat Bankası köylülere tohumluk parası dağıtmak için harekete geçmiş bulunmaktadır. Köylüler grup grup gelerek tohumluk parası almakta ve Bankanın gösterdiği bu kolaylığa sevinmektedirler. Banka tohumluk parasını vaktinde tevzi ettiği için köylüler vaktinde ekim yapabilmişlerdir. Bu yıl havaların da çiftçilerin istediği gibi müsaid gitmesi mahsulün çok bereketli olacağı ümidini vermektedir.

PAZAROLA HASAN BEY DİYORKİ:

Bir gazetede okudum Hasan bundan üçyüz bin sene evvel.

— Yaşayan insanların üç gözleri varmış.

— Halbuki şimdi biz ikişer gözliyüz..

Hasan Bey — İyi ya dostum. Bu zamanda yaşayabilmek için insanların bir gözünün kör olması lâzım demiyemi?

ARAMIZDAKİLER

4-DALKAVUK

Yazan: Cevat Fehmi

Sen aramızdakilerden en fazla tiksindiğim adamsın.

Ne zaman aklıma gelsen seni bir mutlak paçavrasına benzetirim. Onun kadar kıymetsizsin, fakat onun kadar lüzumsuzsun. Mutfakta taşlara dökülen yağları ve bulaşık sularını emen paçavra ile aranda vazife noktasından ne kadar çok benzeyiş var. Sen de daima bolbol yenilen ve içilen yerlerde bulunursun. Savrulan payeleri, unvanları, servetleri bir tarafa bırakalım, fakat bazan dudaklardan dökülen bulaşık suyu kadar tatsız bir tebessümü sümürmek için ne kadar kirlenirsin.

Fakat hayır, paçavraya benzediğin kadar benzemediğin noktalar da var. Paçavra bez fabrikalarında paçavra olarak dokunmadı. Ya bir entari, ya bir yastık yüzü, yahud da bir bohça idi. Fakat sen anandan dalkavuk olarak doğdun.

Ah seni istediğim gibi tasvir edecek kudretli bir muharrir olsaydım..

Bazan bir uşakla aranda mukayeseler yaparım. Sen de bir uşaksın... Git derler, gidersen, gel derler, gelirsin, güldür derler, güldürürsün, dedikodu yap, derler, dedikodu yaparsın.

Fakat hayır, uşak sadıktır, sen hânsin. Uşak efendisine hizmet eder, sen fenalık yaparsın. Uşak dalkavuklara uşaklık etmez, fakat sen uşaklara da dalkavukluk edersin...

Ah seni istediğim gibi tasvir edecek kudretli bir muharrir olsaydım..

Efendinin tebessümünü ve hiddetini aksettiren bir aynasın. Ancak ayna nazik bir nesnedir. Sert hareketlerle kırılır. Sen ise kırılmak nedir bilmezsin.

Efendini tâkib eden bir gölgesin. Şu farkla ki güneş başların üstüne yaklaşıp gölgeler kısılır. Halbuki sen, efendin büyüdükçe büyürsün.

Keselerden keselere bulaşan, koltuklardan koltuklara geçen bir kenesin. Yalnız kene kirli vücudlara musallattır, fakat sen temiz insanlara da sırnaşırırsın.

Seni kafaları uyuşturan, gözleri körleten, kulakları sağır yapan kokain veya eroin isimli tatlı zehirlere benzetmek en doğru târif olacak galiba...

Fakat hayır, kokain ve eroin yalnız müptelâsı olanları öldürürler. Fakat sen bazan tek başına memleketleri uçuruma sürüklersin.

Ah seni istediğim gibi tasvir edecek kudretli bir muharrir olsaydım..

Ayaklarının ucuna basa basa, sessiz

sadasız yürürsün, bu yürüyüşünle yılanlara ne kadar benzersin.

Bir kedi gibi yaltaklanırsın. Öyle bir ellerini oğuşturmuşun vardır ki hayatlar bahasına servet yapan mürabahacıları hatırlatır.

Sık sık gülersin. Bu tebessümle çehren kösteklenmiş adamların ayağı buruşan pösteklere benzer. Zaten sen düşünlere gülen yegâne adamsın!

Kendine göre bir vicdanın, yalnız senin inandığın bir namusun olduğu gibi öz malın olan bir dilin ve bir lûgatın da vardır.

Öyle bir lûgat ki içinde «yok» yoktur. «Hayır» demesini bilmezsin. «Fena» kelimesini de silmişindir.

Ömrünün yarısı teşyi ve istikbal, yarısı da ziyafet sofralarında geçer. Çalışmazsın, yorulmazsın, düşünmezsin. Fakat ekseriya çalışanlardan, yorulanlardan, düşünenlerden daha çok, daha kolay, daha çabuk kazanırsın.

Ey methü sena makinesi, her şeyin büyüğü ve küçüğü olduğu gibi senin de büyüğün ve küçüğün vardır.

İşte sen böylesin. Kusura bakma, biraz fazla sert konuştuk. Sana kızdığım kadar acıdığım zamanlar da olur. Ne dedin... Mükemmel bir yazı mı? Bu okuduğun yazı, ha... Dalkavuk senil...

Cevat Fehmi

YARIN
Aramızdakilerden
CİMRİ
Yazan: İsmet Hutüsi

TEYZE

GÖNÜL İŞLERİ

Çocuklarına Bakmayan Bir kadın..

Hayreboludan Akbaş imzası ile bir mektup aldım, muhteşiyatı gönül işleri nasihatçısından ziyade terbiye, ahlak ve psikoloji mütehassıslarını alâkadar edecek mahiyetinde. Bununla beraber hülâsası bu sünnetlere geçireceğim ve derdin sebebini göstermiye çalışacağım.

Okuyucumun söylediği şu: «5 senedir evliyim, iki çocuğum var, kazancım yolunda, eve istenilen her şeyi alıp getiriyorum. Fakat zevcem çocuklarla hiç meşgul değil, işi gücü hep gezip tozmakta. Bu derdi gürlütüsüzce nasıl halledebilirim.»

Anormal bir vaziyet karşısında yız: Kadın tahsili, seviyesi, ictimai durumu ne olursa olsun, halk tabakasının en üstünde, yahut en altında, çocuğuna her vakit için düşkündür.

Aksine yüzde, binde, on binde bir

bile tesadüf edilemez. Tesadüf edilinece hükmelidir ki karşımızdaki hastadır, ruh hastalıkları tedavii evine gönderilmek vaziyetindedir. Psikoloji doktorları hastalarına yüzde doksan dokuz ilaç vermezler. Tedavileri konuşmak, telkin yapmak şeklindedir.

Aziz okuyucum, ben maalesef Hayreboluyu bilmiyorum, orada pazar günleri halk nereye gider, çocuk, çocuk, aile gezintileri nerede yapılır bilmiyorum, sana tavsiye ederim, bir pazar karımı, çocuklarını al, oraya git, daha güzel giyinen, daha itina gören aile çocukları görürsün, karına göster, ve dolayısıyla mesele etrafında, hiç iltizamkâr görünmeden konuş. Bu birinci merhale. İkincisini sonra konuşuruz.

Bay (H. S.) e: Üç dört kızla aynı zamanda konuşan erkek ciddiyeti etrafında derhal şüphe uyandırır. Hüsnü niyetinden şüphe edilir. Talebinizin reddedilmiş olmasının sebebini bunda arayınız.

Yer altında 45 senst

[6]

O zaman ocaklarda, kalay basma veya vergi boru mukabili çalışırdık

İlk defa Kurci ocağı ameleleri para ile çalıştırmaya başladı. Ocak işi istiyor, 2000 kişi talip çıkıyordu. Nihayet kapıya (bu ocakların lüm tehlikesi vardır) ibareli levhalar asmaya mecbur kaldılar.

Amele ocaklar da çalışırken

Zonguldak madenlerinde küfecilikle, kazmacı yedekliğiyle, araba sürücülüğüyle harcadığımız emeklerin karşılığını ilk defa «para» olarak «Kurci» kumpanyasından aldım. O zamana kadar çalıştığım «miri» veya «tüccar» ocaklarından harcadığımız emeğe karşılık bize para verilmezdi.

«Miri» ocaklardaki çalışmamızın mukabili vergi borcumuza mahsup edilirdi. Maden nezareti Ereğli'de bulunuyordu. «Madeni hümayun nazırı» da o sırada «Gramer Hasan Paşa» idi. Ereğli'den havale gönderilir. Sandık eminleri vasıtasıyla bu havale vergi borçlarına karşılık tutulurdu. Bu arada köy muhtarlarının ve akraba ve taallukatın vergileri de tabii, «Hasan Paşa havalesi» nden ödenirdi.

«Tüccar» ocaklarından para yerine, Amerikan bezi, kırmızı güllü basma, kalay gibi eşya verirdiler. Fakat, meselâ yirmi kuruş yerine verilen kalayı para ile değiştirmek lâzım gelince çalışmada yarı fiata bile alıcı bulamazdık. Bazan, bizi değiştirecek olan ikinci tertip amelenin gelmesi her hangi bir sebeple gecikirse bizi köye bırakmazlardı. Amelenin gecikmesi sanki bizim kabahatimizmiş gibi, bizim yerimizi alacak takım gelinceye kadar, gündeliksiz, sadece bir kuru «hodola» ya (*) angarya işlerdik.

Kurci ocağı Kozluda, şimdi «Kö-müriş» şirketinin işlediği kuyuda işe başlamıştı. Ay sonunda işlenilen günün karşılığını da tamamiyle «para» olarak veriyordu. Onun için Kurci kumpanyasının ocaklarına dehşetli bir amele akını başladı. Ay sonlarında ocağın iş kadrosu düzülürken oraların hali görülecek şeydi. İşe alınacak dört yüz kişi, baca ağzına belki iki bin kişi birikirdi. Amele olarak ocağa girebilmek için amele çavuşlarına, işbaşılara sunulan «hedaya»nın haddi ve hesabı yoktu. Ben sonu çıkmayan bir iki tecrübeden sonra, çalıştığım karşılığını «para» olarak veren bu ocağa kapıyı atabilmekten ümidi kesmiştim.

Rahmetli babam Hızır gibi, köyden çıkardım. Çavuşa getirdiği bir küfe Zafranbolu üzümü beni Kurci ocaklarında «6» kuruş gündelikli ve emeğinin karşılığı «para» olarak alan bahçıvar işçilerden biri yaptım.

Kurci kumpanyasına amele akını o kadar fazla idi ki, kumpanya baca ağzlarına: «Bu ocakta grizu var! Bir adamın diyeti bir gündeliği tutar. İstiyen girsin» diye yaftalar astırdı.

Kurci kumpanyasının «17» numaralı kuyusunda arabacı idim. Bir buçuk ay canımı dişime taktım, hiç köye gitmeden çalıştım. Çalıştım amma, elimde de tamam on iki «çil mecit» geçti.

On iki çil mecit bu! Ben fakir bir köylü ailenin çocuğuyum. Saklamağa

ne lüzum var. O zamana kadar mecediyeyi bir arada değil, bir olsun görmemişim.

Artık beni ocakta kim tutar, köye! Erkek kardeşime, babamın fesi, ağızlık; ihtiyar ninemle ve kız kardeşlerime entarileri, bilezik filân aldım. Bütün bu alışveriş iki mecit bile tutmamıştı.

Boynumda örme bir kese içine kırdıyan on çil mecedi oksuya, köyün yolunu tuttuğum zaman yetledi mi zamanın en zengin maden emeği «Mabeyinci Ragıp Paşa», «uncu» «met Efendi», «Mest oğlu Hacı» «Nmiş», «Kılıççı Hasan ağa», «Ahmet Ağa», «Ahmet İsmail Ağa», «Münir Çavuş Ağa» kadar zengin sayılan tak Köydeki «damımıza» vardığımız zaman ihtiyar ninemle karşılaştım. Nemin iki gözü de kördü. Beni tanıdım. Sarıldık; elini optumun çil mecedi biricik, biricik avucuma verdim. Kardeşlerime hediyelerini

Annem, babam evde yoklardı. Babamın vergi borcu için köy odasına settiler. Annem bıraksınlar diye varmağa gitti» dediler. Hemen dasına koştum.

İmam, muhtar, «ihtiyariye» başlıklar hep sırayla oturmuşlardı. Baş köşede de kara kaplı kalın terlerini karıştıran tahsildar.

O zamanlar, bizim köy odasının lemetüselâm girmemiz kimin emri idi. Başım önde mahçup, mahçup yir girdim; kerevetin en sonundaki iki diz üstüne oturdum. Zaptıye san Ağa kulağıma eğildi:

«Babanla amcan dolapta yavru rünürlerde yoktu.

Sundurmanın üstünde anamın büyük bekliyordu. Elinde, gelirken babası evinden getirdiği büyük tencereyi tutuyordu.

Vaziyeti anladım. Anam, kurtarmak için bakır tencereyi yıp gelmişti, amma, anlaşılan darı kandıramamıştı.

Şimdi, oğulları da gene babamın mesleğinden, veznedar, mal müfettişi şirket muhاسبi filân olan tahsil gözü bir aralık bana ilişti ve galdı.

«Kalk oradan anasım... Diye başlıyan katmerli bir savurdu ve:

Sıranı, haddini bil de öyle dedi. Vaziyeti tasavvur edin, babam, oturduğumuz odanın dolay kapalı. Anam, sundurmanın kucağında babası evinden kalaylı kuzu tenceresi...

Kan beynime fırladı; kafamı dırdım ve o devir ve şartlar için gularım, eşrafın ortasında büyük küstahlık sayılan:

(*) Bir nevi mısır ekmeği.

(Devamı 15 inci sayfada)

İstanbul sokaklarında ayda 20 tane yeni doğmuş çocuk bulunuyor

Darülacezede, ahlaksız çiftlerin künahlarını yüklenen
günahsız yavruları ziyaret

Yazan: Naci Sadullah

Bu şirin yavrular da onlardan

İnsan durup dururken, hiç birşey yapmadan, yani hiç kimseye fiske dokundurmadan, hiç niyetlenmeden, hiç istemeden, hattâ hiç farkına varmadan doğulur mu?

Bazılarının :

— Olmaz ! diyeceksiniz.

Daha kılı kırk yararak düşününleriniz:

— Olur! diyerek ilâve edeceksiniz:

— Şoförler nasıl oluyorlar?

İkinci cevabı verenler haklı çıkıyorlar. Fakat yüzde yüz değil. Çünkü ben:

— Yalnız şoförler değil, hepimiz, durup dururken, hiç birşey yapmadan, hiç kimseye fiske dokundurmadan, hiç niyetlenmeden, hiç istemeden, hattâ hiç farkına varmadan katil olabiliriz!

— Nasıl? dersiniz, ruhsat verin de ben beni Şişli'den Darülacezeye götürürüm. Taksinin şoföründen dinlediklerimi anlatabayım:

— Bayım, diyor, sizi buraya gönlüm istemiye istemiye götürüyorum. İnsan kemek parasını da teper mi? Fakirhane ve yavrular olmasa, hiç düşünmeden tepercektim. Zira ne zaman buralara yolum düşse, elim ayağım titremeye başlıyor.

— Kazaları mı hatırlıyorsun?

— Kaza kimin umurunda Bayım? Biz şoförler kazalara çoktan şerbetlendik. Geçenlerde bir gece başıma bir acaip iş geldi. Bir gece Tarlabasından Beyoğluna doğru yürüyordum. İnsan öyle bir yerde zora gelince otomobile atlayıp taksim helâsına gidemez a? Ben de kanallık yolun kenarındaki duvarım dibine sokuldum. Fakat yaya kaldırımına kalkmamla, geri sıçramam bir oldu: ayağım yumuşak bir şeye basmıştı. Ve kuşağıma incecik bir feryat gelmişti. Kendimi toparlayıp kibriti çakınca ne göreyim? Duvarın dibinde, kundaklı bir yavrucağı! Çocuğu hemen kucaklayıp otomobile attım. Darülacezenin yolu - nu tuttum. Fakat biçare, daha üzerine bastığım zaman ölmüşmüş. Darülacezede kimse onun benim kunduralarım altında can verdiğini anlamadı. Fakat ben günahımı unutabiliyormuyum? Ömrümde bir sinek öklürmediğim halde kendimi bir katil gibi görüyorum, cina yet işleyip te yakayı ele vermemiş canı gibi azap duyuyorum.

— Temiz kalpli şoförün, sözlerinde samimî olduğu sesinin hicirliği andıran kırıklığından belli:

— Bu körolası yol gene derdimi tazeledi... Cebimde elli kuruşum olsaydı, al mazdım siz!

Şoförün bu acı hâtırası, heimizin durup dururken, istemeden, farkına varmadan nasıl katil olabileceğimizi anlatıyor değil mi?

Çamurlarından esvaplarımızı, çukurlarından ayaklarımızı koruyamadığımız sokaklarda, bir de böylece katil olmamak için dikkat sarfetmeye mecbur kalırsak, acemi şoför eline düğmüş tak silere döneceğiz demektir!

— Bayan Sabriyenin sütü sağıldı mı?

Hayretle dönüyorum. Baş hemşire Bayan Melihanın bir hemşireye sorduğu bu suale bir mâna vermeye çabalıyorum. Ve: «Acaba keçilere, mandalara, ineklere de, cins köpekelerle olduğu gibi insan isimleri mi takılmaya başlanıldı?» diyorum.

Fakat az sonra öğreniyorum ki, Bayan Sabriye; bir keçinin, bir mandanın, bir ineğin değil bir süt ninenin adıdır. Ve Darülacezede, süt ninelerin sütleri de, tıpkı keçilerin sütleri gibi sağılıp şişelere doldurulur, ve sokaklardan toplanmış çocuklara içirilir. Çünkü çocukların süt içme saatlerinde, ya süt nelerin bulunamamaları, yahut ta süt ninelerin süt emdiremeyecek halde olmaları ihtimali vardır!

— Bence dünyanın en velûd anası, kaldırımdır. Topraktır.

— Malûm !

— Fakat toprağın her çeşit mahsul verdiği görülmüştür de, çocuk doğurduğu görülmemiştir. İstanbul toprakları, bu tabiat hârikasını da gösteriyorlar: bostanlardan, cami avlularından, viranelerden ha bre çocuk topluyoruz. Tıpkı armut toplar gibiler.

Bana Darülacezeyi gezdiren memur acı acı gülerken ilâve ediyor:

— Ayda 15 - 20 çocuk getiriyorlar. Son üç dört yıl içinde, sokaklardan toplanılan metrük çocukların yekûnu altı yüzü buluyor. Bulamadıklarımız, bu lup ta yaşatamadıklarımız cabal..

Şu anda, burada bulunan çocukların mikdarı iki yüze yakın!

Biraz daha tehacüm olursa, çocukların ikisini bir yatağa yatırmak mecburiyetinde kalacağız.

— Ne yapıyorsunuz bu çocukları?

— Bakıyoruz. Hem de her birini kendi öz evladımız gibi bağrımıza basarak. Bu çocuklara olan sevgisinden kinaye, Darülaceze müdürü Cemile «bin çocuklu baba» lakabını taktılar... Bay Cemil şimdiye kadar belki 500 çocuğa ad takmıştır. Yani dünyanın «çocuk adı takma rekortmeni» de sayılabilir!

— İstikballeri ne oluyor bu çocukların?

Memurun, mütemadiyen bir ıztıraplar kâinatında yaşamaktan bedbinleşmiş, asklaşmış yüzündeki karanlık koyulaştı:

— İşte orası yürekler acısı!.. Çocuklar, mektep çağına gelinceye kadar burada kalıyorlar. Sonra birer mektebe yerleştiriliyorlar. Fakat ekserisi, muhitlerinde gördükleri hakaretlere dayanamıyorlar. Nüfus kâğıtlarında analarının, babalarının isimleri yok.

Çoğuna takılan ana baba adı «Abdullah», ve Havva...

Bu isimler de, piçliğin birer sembolü haline geldi.: «Anam inadı Havva, babamın adı Abdullah!» diyene:

(Devamı 15 inci sayfada)

Eski bir avukat kâtibinin hatıraları: 4

Haciz memuru ile bir dolaşma

İhtiyar terzi kadın, ev sahibine borcu varken eşyalarını gizlice taşıtarak başka ev tutmuş. Gidip bulduk, eşyalar tekrar arabaya kondu ve dün gelen yeni kiracının bu kadar çabuk niçin taşındığını anlamayan mahallelinin şaşkın bakışları altında hep beraber yola çıktık.

Yazan: Kemal Tahir

Telefonda bizim müvekkilin sesi:

— Alo... Hani şu bizim, ikinci katta oturan terzi karı yok mu? Dün gece mallarını bir arabaya yükleyip kaçmış.

— Nasıl olur? Kapıcı da görmemiş mi?

— Zaten bir haftadır paket paket taşımışlar, dün gece de iki koltuk, bir kanape, bir endam aynası, bir de dikey makinesini arabaya atmışlar.

— Siz bize lütfen eşyalarını naklettikleri yerin adresini bulun. İcabına bakarız. Alacak ne kadar dı?

— Dört aylık yirmi ikişer liradan 88 lira.

— Merak etmeyin. Kanun mucibince küntrato müddetinin hitamından evvel başka yere taşınan mallar on gün içinde tekrar mecurra iade olunurlar. Siz sade adresi öğrenin.

— Teşekkür ederim. Adresi kapıcı ile gönderirim.

İcraya benim de gitmem lâzım gelirse telefon edersiniz.

— İcraya gitmenize lüzum yok. Bizde zaten umumî vekâletnameniz var. Kâtibim bu işi takip edecektir.. Güle güle.

★

Müşterimizin kapıcısı ile beraber icraya gidiyoruz. Adam efendisine yaranmak için peşimi bırakmıyor. İstida, küntrato umumî vekâletname sureti cebimde. Ewrakı havale ettirdim. Kaydiye pullarını yapıştırap zabıt açtırdım. Harcını verdikten sonra dosyamız, icra memurunun masasına götürüldü. Memur evrakı tetkik ediyor. Nihayet mecur dahilinden çıkarılan eşyaların tekrar mecurra iadesine karar verildi. Bu işi görecek memur tayin olundu. Harcını da ödedik.

Tayin olunan memuru saat 4 de icra dairesinden alacağız.

Saat henüz 2,5. Bir kahveye oturduk.

★

Tepebaşından geçerken kapıcı apartmana (ne var, ne yok bir bakalım!) diye uğradı. Adresi bilen o. Bekliyoruz.

Yenişehirde saptık.

Kapıcı eve yaklaştıkça hiddetleniyor.

Bu kiracıdan neler çektiğini, merdivenleri nasıl kirlettiklerini, giren ve çıkannıhadsiz ve hesapsız olduğunu, görünürde terzilik ediyorsa da ne halt karıştırdığına bir türlü akıl erdiremediğini sayıp döküyor.

— Benim bildiğim, diyor, insan oğlu insan, yemez, içmez mal sahibine kirayı verir. Zaten ilk gördüğüm gün gözüm tutmamıştı. Ben kaçın kur'ası yım yahu. Kakavan kariya bakar bakmaz işi çakmıştım! Hastalıklı kızı da, kendisi de sağlam ayakkağı değil bunların...

★

Siyah elbiseli, ihtiyar bir kadın. Ayaklı dikiş makinesinin başından kalktı. Kapıcıyı görünce hafif sarardı. Ve: — Buyurun, dedi.

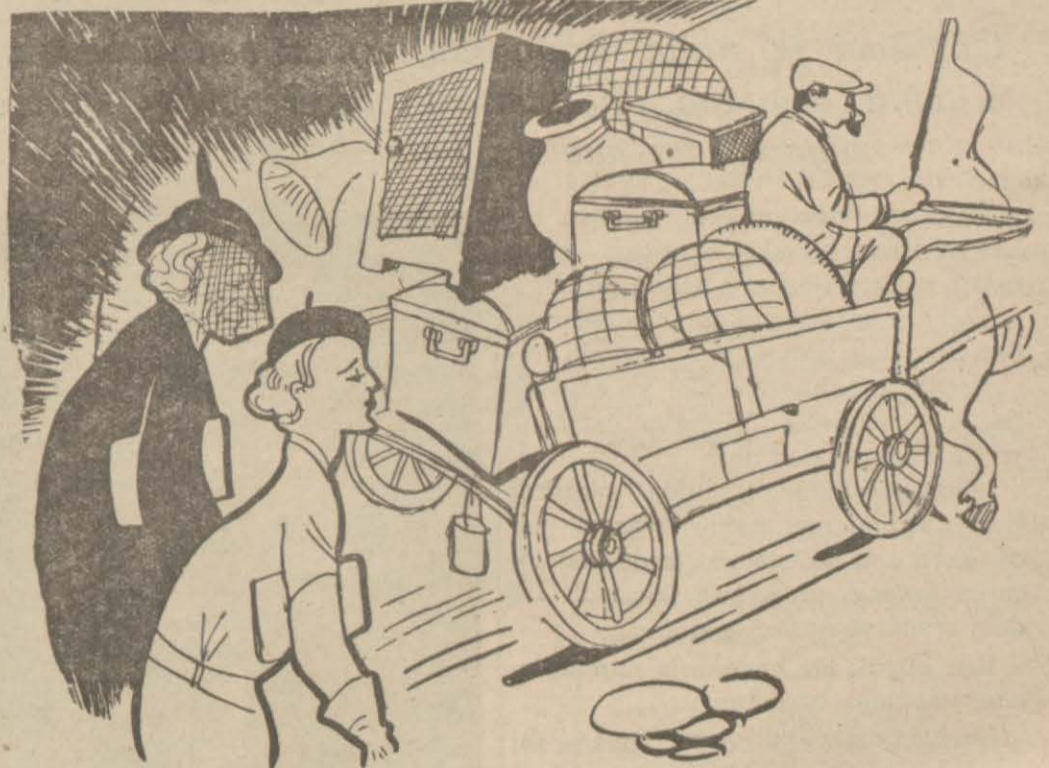
Eşyaların bir kısmı henüz denk halde duruyor. Sade bir yatak açılmış. Kadının bir ayağı biraz topalca. Gözleriyle bizi oturtacak bir yer arıyor.

İcra memuru söze başladı:

— Eşyaları borçlu olduğunuz halde habersizce buraya taşımışsınız.

— Habersizce değil, beye kaç kere rica ettim. İşte kapıcı burada söylesin. Kapıcı homurdandı.

— Biz fena insanlar değiliz memur bey, oğlum Yunanistandan her ay para gönderiyordu. Ev kirasını veriyor. Duk. Son aylarda işleri bozuldu. Para gönderemez oldu. Ben de zaten çok bir şey kazanamıyorum. Siz diktiğim entari bir haftadır ilk siparis, varına

yetiştireceğim de bir buçuk lira alacağım.

— Başka kimseniz yok mu?

— Bir kızım var modistre yanında çalışıyor. Ayda eline 20 lira geçiyor. 22 lira ev kirasını nasıl öderiz? Beye yalvardık. Borcumuza senet verelim de evden çıkalım dedik. Kabul etmedi.

— Buraya kira vermeyecek misiniz sanki?..

— Ayda on lira. Arada 12 lira fark var.

İcra memuru bir benim, bir kapıcı - nın yüzüne bakıyor.

— Vazifenizi yapın! diyoruz.

Kadına dönüyor:

— Çaresi yok madam, bermucibi karar eşyaları mecurra iade etmemiz lâzım!

Ben temin ediyorum:

— Yarın yazıhaneye gelin, ben ev sahibi ile aranızı bulmağa çalışırım.

Kapıcı araba bulmağa gitti.

Kadının iki derdi var:

— Buraya on lira peşin verdim. A - caba geri alabilir miyim? diye soruyor. Biz:

— İyi bir adamsa, elbet iade eder, diyoruz.

— Rica ederim, kızım gelinceye kadar bekliyeyim, merak eder, tekrar o eve taşındığımızı bilemez. Sokakta kalır bu gece.

★

Kabul ettik.

İki sıksa beygirin kolaylıkla çektiği araba önde, siyah elbiseli ana ile, incecik kız yanımda yola çıktık.

Mahalleli, kafilemizi hayretle seyrediyor.

Dün gelen kiracıların bugün tekrar neden, niçin, nereye taşındıklarını merak ettikleri belli.

Görüyorsunuz ya, avukat kâtipliği her zaman kolay iş değildir.

Kemal Tahir

Okuyucu Mektupları

“Fransa hakiki Menfaatlarını İyi görmelidir,”

Şimdi Çanakkalenin Fevzi paşa mahallesinde oturmakta olan Antakyalı bir okuyucumuz, Bay Mehmet Hüseyin bize Antakya ve İskenderun meselesi münasebetile umumî vaziyeti mütalea eden güzel bir yazı yollamış:

— Fransa'da doğruyu görenler çok değildir, pek azdır, sesleri de işitilmez, diyor. Ve Fransadan hakiki menfaatlerini daha iyi görmesini istiyor.

Biz böyle düşünürüz, fakat siyasi vaziyet dolayısıyla okuyucumuzun mektubunu aynen buraya koymayı münasip bulmuyoruz.

★

Osmancıkta saraç Ahmede:

Medenî kanun gayet sarıhtir: Her hangi bir sebeple olursa bir erkek nikâhı altında iki kadını birleştiremez. Buna mukabil daimî, şifası imkânsız bir hastalık talâk sebebi olarak hâkime gösterilebilir. Karar gene hâkimin vicdanına kalmış bir meseledir.

★

Bir kaza kongresi

Okuyucularımızdan Mustafa imzası ile bir mektup aldık, bu mektubun zarfı maalesef yüzlerce arasına karışmış, nereden geldiği belli değil. Söylediği şu:

Kazamızın Parti kongresine köy

ve şehir namına 12 kişilik bir heyet iştirak etti ve bu 12 kişilik heyet olduğu gibi vilâyet kongresine iştirake gitti. Bu nizamnameye muvafık mıdır?

★

Fakat yukarıda da söyledik: Bu kazanın hangi kaza olduğu belli değildir. Bununla beraber mektubu partinin gözü önüne koymayı vazife biliyoruz.

★

Cevablarımız

Üniversiteden «Ke. Ak.» a: Yer almak istediğiniz sütun tutulmuş - tur. Şimdilik bizi mazur görmeyi rica ederiz.

★

Emniyet İşleri Umum Müdür - lüğünün Bir Tavzihi

29 Birincikanun tarihli nüshanın (Okuyucu mektupları sütununda) Mutekait polis memuru Abdülkerimin tekaüt maası hakkında gazetenize söylediği sözler üzerine dosyası tetkik edildi.

Mumalleyhin Cumhuriyet gazetesine bu yolda vaki müracaatına evvelce gereken cevap verilmiştir.

Tekaüt kanunu; bu gibi malûl memurların hizmet müddetleri 20 seneden aşağı bulunduğu takdirde tazminat verilmesini ve 20 seneden fazla bulunduğu takdirde maas tahsisini emretmektedir.

Sözü geçen hizmet müddeti 20 seneden aşağı bulunmasına meblağ 936 lira tazminat tahakkuk ettirilmiş ve ayrıca maas tahsisine imkân olmadığı da bir çok defalar kendisine tebliğ edilmiştir.

Verilen bu izahatın gazetenizin aynı sütununa dercini saygılarımla rica ederim.

Abdülhamidin cambazbaşısı Hayatını Anlatıyor

Numaralarını seyreden Abdülhamid beni birden mülâzim yapmıştı

Göğsümü iki nişan süslüyordu. Fakat ben rütbede ve nişanda değildim. Hiç kimsenin beceremediği, beceremeyeceği bir numara bulmak istiyordum

Mızıka'yı hümayuna tayinimden bir kaç ay sonra bir akşam huzura çıkıp marifet göstereceğim tebliğ edildi.

Yanıma en güvendiğim talebelerimden Sait Beyi almıştım. Yıldızdaki hususi tiyatro sahnesine alât ve edevatımızı yerleştirdik. Yüreğim vurmuyordu desem yalan olur.

Nihayet hünkâr yanında serasker Rıza Paşa olduğu halde locasına geldi. Yerli san'atçıları seyrederken locanın kafeslerini açması âdetiydi. İlk defa orada yüz yüze geldik.

Ben büyük bir heyecanla numaralarımı yapmağa başladım.

Barfikte tek elle dönüp, havada iki perende atarak yere bastığım zaman sultanın ve yanındakilerin alâkaları fazlaştı. Hele 250 librelük gülleği tek elle havaya kaldırınca serasker Rıza Paşa dayanamadı. Hünkâra:

— Af buyrun efendimiz, bu cambaz hangi millettedir, hangi memleketten geldi? diye sordu.

Abdülhamidin cevabı hâlâ kulaklarımdadır:

— Tüktür, mızıka'yı hümayunumdandır, asker evlâtlarımdan, Rıza. Çolak cambazbaşının gözleri kırıştı. İcini çekerek:

— Hey gidi deveran hey. dedi, görüyor musun evlât, Türklüğüme kani olamadılar, o zamanın büyüklerinde hayret verici her işi ancak yabancılar başarırdı.

Son numaralarımı yaparak seyircilerimizi temennalarla selâmladık.

Sahnedeki çekileceğim sıra, Abdülhamidin esvapçıbaşısı İlyas Bey elinde dört kutu olduğu halde çıkageldi. Bize:

— Dışarı çıkmayın! dedi. Durduk:

Kutuları açtı. Göğsüme evvelâ beşinci rütbeden bir nişan, bir de sanayi madalyası taktı. Çırağımı da aynı surette taltif etti.

Mızıka'yı hümayun kumandanı Süleyman Paşa heyecan içinde idi. Sahnenin arkasında bizi sevinçle bekliyordu. İkimizin de sırtını okşiyarak:

— Berhüdar olun evlâtlarım, dedi, Allah size uzun ömürler versin, sayenizde senelerdir gözden düşmüş olan ocağımız tekrar göze girdi. Hünkâr pek mahzuz oldu.

Ferman ferman üstüne

Jimnastik yasağını kaldıran fermanın arkası kesilmedi. Hünkârla karşılaştığımın sabahı bir fermanla neferlikten mülâzımlığa terfi ettim. Çırağım da başçavuş oldu. Halbuki mızıka'yı hümayunda terfi etmek o zamanlar mühim bir mesele idi. Arkadaşlarımız arasında on beş, yirmi senede çavuş, hattâ onbaşı olabilmişler pek çoktu.

Bir gün sonra yeni bir ferman çıktı: — Rıza kaç çırak isterse alsın, işine ciddi sarılsın.

Fırsatı kaçırmadım, vücudunu mesleğe muvafık gördüğüm küçük çocuklardan 22 kişi seçtim.

— Çocuklardan mı dediniz?
— Evet. Belki her mesleğe yaşını, başını almış insanlar başlayabilirler amma, cambazlık hiç bir mesleğe benzemez. Muhakkak küçük yaşta başlamak lâzımdır.

Arkadan üçüncü ferman zuhur etti: — Mızıka'yı hümayun mektebinde hemen bir kâğıt jimnastikhane yaptırılın.

Jimnastikhanenin inşasına başlanırken dördüncü ferman da sâdir oldu.

Bay Rıza numaralarından birinde

Yıllardır sürgünde bulunan Abdülâzizin başcambazı Yaver Bey de affedildi. İhtiyar adam son deminde İstanbul'a dönebildi.

Meslegimi nasıl inkişaf ettirdim?
O zamana kadar her rastladığımdan şu sözleri duyuyordum:

— Hangi frenk cambazından ders aldın? Hangi memlekette öğrendin bu hünerleri?

Beni çileden çıkararak, deli divane eden bu sualleri belki bana siz de soracaksınız. Şunu peşinen söyleyeyim ki ben jimnastiğin vücutla beraber kafa da iyi işlettigine kaniim. Tabii burada yürek ve göz pekliği de kazanılıyor. Binaenaleyh yeni yeni numaralar keşfetmekte, bunları muvaffakiyetle tatbik eylemekte asla güçlük çekmedim. Muhitimin Türki ehemmiyet vermeyen dejenerasyon tarafı benim için yerli bir artist olmağa sevketti. Bu bütün hayatımda yegâne fikri sabitimdir diyebilirim.

Çıraklarım da çok müstait çıktı. Meselâ bir tanesi, omuzuna aldığı 9 metre uzunluğunda bir sırığın tepesine bir arkadaşını çıkarır, onunla beraber en mükemmel ve en müşkül müvazene hünerleri yapardı.

At canbazlığım!

Abdülhamidin iyi ata ve biniciliğe büyük bir merakı vardı. Zaten hünkârın meşhur olan üç merakı malûmdur: Binicilik, marangozluk, nişancılık. Abdülhamid bu üç işi de çok iyi yapardı. Ata iyi biner, marangozluğu mükemmel becerir, hele nişancılıkta eşi pek az bulunurdu.

Bir gün birdenbire bir irade daha sâdir oldu:

— Yıldızda Cihannüma köşkünün önünde biri kapalı, biri açık iki maneje yapılacak, Rıza burada atlı hünerler gösterecek, denildi.

Ata küçüklüktenberi iyi binerdim. Hemen idmanlara başladım. İlk temsilde iki mühim numara yaptım. Çıplak bir atın üstünde at dörtlü koşarken ayağa kalkıp bir perende attıktan sonra tekrar hayvanın sırtına ayak üzeri düşmek, bir de gene çıplak atla mâniâ atarken perende atıp ayak üzeri hayvanın üstünde durmak.

Bunlar da hünkâr tarafından fevkalâde beğenildi.

(Arkası yarına)

Tavsiye

Otomobili yolun kenarında bırakmış, traş olmak için berbere girmişti. O traş olurken otomobilini aşırıldılar. Berberden çıkar çıkmaz karakola gitti:

— Otomobilimi aşırıldılar Bay komiser bu ikinci defa başıma geliyor. İlkinde de gene berberde traş oluyordum. Bana ne tavsiye edersiniz?
— Sakal bırakmanızı!

★

Niye alkışlıyorsun

Piyes kötü idi, herkes ıslık çalıyordu. Yalnız bir kişi ellerini vuruyor, alkışlıyordu, yanındakiler sordular:

— Sen piyesi beğendin mi?
— Hayır!
— Öyleyse niye alkışlıyorsun?
— ıslık çalmasını bilmediğim için, ıslık çalanları alkışlıyorum.

— Bugün yirmi iki yaşımı bitirdim.
— Öyle mi? Yirmi iki sene evvel sen kaç yaşında idin?

Yok muydu

Uşak mektubu göndermişti.

— Bay İhsan evlenmiş miydi?

— Yoktu.

— Ben sana Bay İhsan'ın de yoksa mektubu gönderirsin demedim mi?

— Dediniz.

— Oğlu da evde miydi?

— Evde idi ama alımladınız ki ona vermiş miydi?

★

Şık

Kadın yeni bir şık giymiş ve geldi:

— Bak ne şık bir giyimdim. Hem çok ucuzdu.

— Ucuz olduğu fakat bu hâdisi beni şikandı.

— Niçin?

— Ucuz şeye şikandığın için!

— Gülsüm, baklaları kaldır, çalısacağına, gürültü istemiyorum.

— Niye ağzınızı atkıyla kapadınız?
— Siz konuşmaya başladığınız zaman ne olsa ağzım kapanacak ve hiç açmaya vakit bulamayacak değil miyim? Bari evvelden kapıyıyım, dedim!

— Sen ötede beride benim olduğunu söylüymüşsün.
— Ben alçak gönüllüydüm bayan.

Alışkanlık

Kadın kocasını uyandırdı:

— Kalk, kalk.

— Ne var?

— Bu gece horlamıyorsun?

— Horlamıyorum.

— Horlamama ne çıkar?

— Horlamama o kadar alışmışım ki horlamadığın zaman bir türlü uyuyamıyorum.

— Sen bizim muallim olsan bakkal.
— Niye?
— Deftere not yazarken beş yerine on yazardın da.

Bilmem

— Çocuğum senin adın ne?
— Budala..
— Böyle ad olur mu?
— Bilmem, babam hep böyle çağırırdı.

★

Son defa

Genç erkek genç kadından hoşlanmıyordu.

— Sizinle ilk defa konuşuyoruz değil mi?

Dedi, genç kadın genç erkekten hoşlanmamıştı:

— Hayır, dedi, son defa konuşuyordunuz.

— Bana, zengin, fakat budala bir adamla evlenir misiniz? diye sordu.
— Sen ne dedin?
— Servetinin miktarını sordum.

Öyle ama

Baba söyledi:

— Ben oğlum sana tokat verdim zaman kendim de aynı acıyı yaşadım.

Çocuk elini yüzüne götürdü.
— Öyle ama aynı şeyi yaşadım.

★

Ne istiyorum

Gençlik iddiasında olan kadın dedi:

— Otuz yaşına girdiğimde istiyorum bilir misin?

— Hiç bilmez olur muyum? bir an evvel çıkabilmeyi..

HAFTANIN FILMLERİ

"Saray,, sineması:

Saadetim sensin...

Benjamino Gigli tarafından müzikli film.

Monti namında bir duvarcının gayet güzel sesi vardır. Hem çalışır, hem şarkı söyler. Şarkı muallimi Skarpa kendisine ders vermeğe başlar. Bu sırada muallimin karısı Bianco ile Monti sevişmeğe başlarlar. İşin farkına varan Skarpa duvarcıyı kovar ve ailesi ile Amerikaya gitmeğe karar verir. Fakat kadın sevgilisini tercih eder ve kocasından boşanır. Az müddet sonra Monti meşhur tenörler sırasına girer. Karısı Bianco ile mes'ut günler geçirmektedir. Kadın bıraktığı çocuğunu düşünerek üzülmemektedir. Skarpa ise fakir düşmüş, kızını evlâtlık olarak vermiştir. Monti kızını arattırır da bulamazlar. Öldüğüne zahir olurlar. Aradan bir kaç ay geçer. Bianco Münih şehrine gider ve eski kocasının orada olduğunu haber alır. Gidip görür ve çocuğunun nerede olduğunu sorar. Adam kızın sağ olduğunu söylemekle iktifa eder. Monti tekrar aramağa koyulur ve kızını bulur. Bir hayli vak'aldan sonra genç tenör Holviz ile nişanlı bulunan ve balet heyetinde rol alan kız ile tanışır. Hakikat meydana çıkar ve ana kız kavuşurlar.

"İpek,, sineması:

Çocuk hırsızları

Lorel ve Hardi tarafından türkçe sözleri yazılmış komedi.

Stan ile Oli bir çergide bulunmaktadırlar. Bir Çingene Olinin karısına ilâni aşk ediyor ve onu kaçırıyor. Kaçıkları yerde Kont Arnhaym'ın şatosu vardır. Adam şatoda hırsızlık yapmak isterken cürmü meşhûr halinde yakalanıyor. Bu arada kadın da Kontun kızını çalıyor. Çingene kendilerinden bir kadın ile evlenmesini söylüyorlar. Bir hayli vakalardan sonra Çingene gene Madam Oli ile kaçıyor ve Kontun kızı Prenses Arlini yüz üstü bırakıyor. Prenses, Oli ile Stan taraflarından muavenet görüyor. Adamlar kızını büyütüyorlar. Bir gün öteberi satmak için doluşırken Kontun adamları tarafından yakalanıyor. Tam dayak yiyeyeceği sırada Kont geliyor ve kızını tanyor.

"Sümer,, sineması:

1 - Altın kelebek
2 - Hortlak

(Altın Kelebek) filmi bu hafta programına ilâve olarak gösterilecektir.

Büyük cinai film
İngilterede Vitbi şehrinde bulunan Doktor Fon Helsing, 500 seneden beri münhasıran insan kanı ile beslenen Kont Drakulayı öldürüyor ve bu yüzden tevkif ediliyor. Drakula hortlakları yok etmek için yegâne çare olan keskin odun ile öldürülmüştür. Drakulanın kızı babasının cesedini yaktırır. Kız da babası gibi kan ile beslenmektedir. Kız, Londrada bulunan dairende, kanını içebileceği adamlar aramaktadır. Birçok zavahları tuzağa düşürür. Ve nihayet o da artık kan içemeyecek hale gelir.

(Hortlak) filminden bir sahne

Saadetim Sensin filminde meşhur muganni Benjamino Gigli

Haftanın Haberleri

Tıpta sinemadan edilen istifade... - Sinemacılar 14000000 Türk lirası veriyorlar - Sovyet Rusyada sinema - Sinema merakı hastalığı

Moskova civarındaki Poldolsk stüdyosunda akli hastalıkların tedavisinde kullanılmak üzere hususi filmler ihzât edilmektedir.

Moskova fakültesi profesörleri tarafından yapılan tetkiklere nazaran, komik filmler seyreden deliler ve sarahlılar bir müddet sükûna kavuşmaktadır.

İçkiye düşkün olanlar üzerinde daha iyi tesirler yapmakta imiş. Film seanslarına iştirak ettirilen bu gibi hastaların yanında akıl hastalıkları mütehassısları bulunmakta ve filmlerin ne gibi tesir yaptıklarını tetkik etmektedirler.

Amerika Maliye Nezareti Amerikan sinema sanayine dair ziyadesiyle şayanı dikkat bir istatistik neşreylemiştir. Bu istatistiğe göre 1935 - 1936 mali senesi zarfında film kumpanyaları tarafından verilen ücretler: 100000000 dolardır ki, paramızla takriben 140 milyon Türk lirası eder.

Aynı sene zarfında stüdyoların sayısı 52 den 75 e çıkmıştır. Filmler çevirmek için haftada : 2 milyon 500 bin dolar sarfedilmektedir.

(Çocuk Hırsızları) filmde Lorel ve Hardi

Haftanın Sinema programları

Türk	: Yılmayan Adam
Saray	: Saadetim Sensin
İpek	: Çocuk Hırsızları
Sümer	: Altın kelebek Hortlak
Melek	: Zigfield
Sakarya	: Zigfield
Yıldız	: Kadınlar Klübü
Alkazar	: Yürüyen Ölü
Şık	: Mazurka

Sinema meraklılarının günden güne arttığını gören gene bir sinema meraklısı doktor bu merakın bir nevi hastalıktan başka birşey olmadığını söylemiştir. Bu doktorun söyleyişine göre bu hastalığın birçok nevileri varmış: Başlıcalarının isimleri şunlardır: Harriborotoraks, Buayerokoksi, Annabel-lasm, Marlenizm, Gretagarbit, Martegertoz, Gerikupertit!...

HAFTANIN FILMLERİ

"Melek,, ve "Sakarya,,

sinemaları:

Zigfield yıldızlar kralı

Oynayanlar: Vilyam Povel - Mirna Loy

«Zigfield yıldızlar kralı» filmi Amerikada tiyatrolarda, müzikhollerde, rövülerde, «Girls» denilen balet kızlarına iş bulan Zigfield adındaki adamın hayatını gösterir.

Şikago şehri konservatuarı müdürünün oğlu olan Zigfield san'at hayatına 1893 senesinde Şikago büyük sergisinde atılıyor. O vakit numara yapan bir tek adamı vardı. O da dünyanın en kuvvetli adamı telâkki edilen Landov idi. Halkın gitgide rağbetini kaybeylemek te olduğunu farkeden Zigfield numaraları genç ve güzel kadınlara yaptırmağa başladı ve müthiş surette para kazandı. Bu yüzden bir sürü rakip peyda oldu... Fakat hiç biri onun derecesine yükselemediler. «Revüler Kralı» adı verildi. Kadınlara ile olan maceraları bitip tükenmiyordu. Bu yüzden bir hayli eziyetler çekti.

"Türk,, sineması:

Yılmayan adam...

(Bette Davis) ve (Pol Muni) tarafından.

Bir köylü oğlu olan Coni münevver bir adam olmak hevesile Hukuk derslerine devam eder ve günün birinde avukat olur. İlk işi bir kadının kullandığı bir otomobil tarafından yaralanan bir bahçevanın vekilliğini yapmaktır. Fakat sert tavırları yüzünden davayı kaybeder ve bunun hırsı ile hasım tarafların avukatını döver. Bu sebepten dolayı Barodan çıkarılır. Coninin aklına muhakkak zengin olmak fikri yerleşir... Bir kahve sahibi ile ortak olur. Şarlı adında olan bu kahve sahibinin karısı Mari delikanlıya ilâni aşk eder ise de Coni buna aldırmaz. Kadın bir gece son derece sarhoş olan kocasını otomobil içinde bırakır. Motörden çıkan gazlar adamı zehirler. Ölümün kaza eseri olduğu sanılır. Kadın gene Coniye yaklaşmak ister, fakat gene reddedilir. Coni kahveyi büyültür ve gazino şeklini verir. Bu gazinoya bir gece otomobil kazasını yapmış olan Mis Dal arkadaşları ile birlikte gelir. Coni kadını derhal tanır, kını uyanır, fakat aşk galebe çalar...

Fakat gazinocunun karısı Mari Coni yi bulur, onun uğurunda kocasını öldürdüğünü söyler ve delikanlıyı ölümle tehdit eder. Coni buna aldırmaz. Mari sözünü tutar ve vak'ayı polise anlatır ve Coniye şeriki cürmü olarak gösterir.

Coninin masum olduğu meydana çıkar. Mari mahkeme esnasında çıldırır. Nihayet servete konmuş olan Coni, sevdiği Mari ile evlenmek ister ise de kız onu reddeder. Kaçan kızı yakalamak istenken kız bir otomobil tarafından çığnenir ve ölür.

Bedbaht Coni ise herşeyi yüzüstü bırakarak memleketine avdet eder.

(Yılmayan adam) filminde (Pol Muni) ile (Bette Davies)

Zigfield Yıldızlar Kralı filminde Vilyam Povel ile Mirna Loy

Ahretle bir konuşma

Ölümler dünya yüzündeki insanları sulh yolundan ayırmak için aralarında cemiyet kurmuşlar

Bir İngiliz fileozofunun garip iddiaları

«Ahretle konuşulur mu? Galiba konuşuyorlar... Spirtizme bu işi yapmağa muvaffak oldu.» Bu satırlar Londra da çıkan bir felsefe mecmuasında spirtizma hakkında yazı yazan maruf bir fileozofun son satırlarıdır. Fileozofun ma kalesini beraber okuyalım:

«Bir arkadaşımla konuşuyorduk, o mafevkatabiye kuvvetlerin mevcudiyetini iddia ediyordu. Ben, fennin izah edemeyeceği şeyleri kabul edemem, diye cevap verdim.

Arkadaşım beni bir türlü ikna edemeyecek olan boş sözlerle vakit geçirmek yolunu bıraktı, kolumdan tuttu:

— Hadi gidelim, ben sana ahret ile konuşulduğunu isbat edeceğim. Bunu gözlemlerle göreceksin dedi!..

Berberce Londranın garbinde eski Maliyecilerden Vincent'in evine gittik. Vincent'in ve bilhassa karısının spirtizme ile çok alakadar olduklarını bilir ve karısının bu hususta neşrettiği yazılarını okurdum. Madam Vincent de kocasının ölümünden iki sene sonra ölmüş, fakat «müterakki ruhlar» ismi de cemiyeti payedar kalmıştı. Madam Vincent evini o cemiyete hediye etmiş ve orası Londranın meşhur spirtizme mütehassıslarının toplandıkları bir mahfel olmuştu.

Ayaklarımızın ucuna basarak bir müddet yürüdükten sonra orta katta geniş bir sofada biraz bekledik. Arkadaşım bu sofaya açılan kapılardan bir tanesine kulak verdi ve sonra bir eliyile:

— Aman yavaş yürü! diye işaret ettikten sonra, elimi tuttu, kapıyı yavaş çacık aralık etti ve beraberce büyük bir odaya girdik.

İçerisi karanlıkta duvarda bir perde gerilmişti. Bu perdenin üzerinde mat baa harflerle yazılmış, fakat titrete bir yazı geçiyordu. Ben bunu evvelâ bir projeksiyon sandım, fakat ortada ne bir sinema makinesi, ne de o makinenin intişar eden ziya huzmeleri vardı. Ortalıkta derin bir sükûnet hükümferma idi. 20 kadar şahıs yazılara büyük bir vevd ile bakıyorlardı, âdetâ nefes almaktan bile korkuyorlardı. Biz ön sıralara doğru yürüdük. Onlar o kadar dalmışlardı ki içeri girdiğimiz, kapının açılıp kapandığının farkına bile varmamışlardı.

Arkadaşım beni kolumdan çekerek o turttu, kulağıma işitilir, işitilmez bir sesle:

— Yalnız yazıları dikkatle oku, se- anstan sonra sana izahat veririm dedi.

Şimdi size yazıların hâfizamda ka- lan kısmını anlatayım:

«Dün kocamla burada nasıl buluştumuz size anlatmıştım. Bugün yeni bir eser hazırlamağa başladığımı haber veriyim, bilirsiniz ki kocama hayattâ iken (kuşum) diye hitap ederdim. Gerçi kuş tabirini daha ziyade kocalar ka- rırları için kullanırlarsa da bizde böyle âdet olmuştu. İşte yeni eserimin ismi, (Kuşun yuvaya dönüşü) dır.»

İşaklı titrete harfler satırları perdenin üzerine döküp duruyordu. Ledi Vincent hararetle ah- retten, aşktan bahsediyor ve «Ey benim okuyucularım, diyordu, ha- kiki aşk burada var... İçinizde aşkı be- şeri bir zaaf olarak telâki edenler var- sa fikirlerini değiştirsinler.

Uhrevî aşk burada yaşıyor, şimdi ko- camı eskisinden çok fazla seviyorum. O da benden bir türlü ayrılmak bilmi- yor. Aramızda kıskançlık yok. Ahret- te esasen kıskançlık mevcut değil. Siz dünya yüzündeki müfsitler, zannedersi- niz ki aşkın tabii bir neticesi de kıskan- çlıktır. İşte burada öyle bir aşk var- dır ki içinde kıskançlık yoktur, insan birbirinden bıkmaz, ayrılık nedir bil- mezler ve aşk bütün hararetle sürüp- durur. Ahrette hayat nâmütenahi ol- duğu için aşk ta ebedidir...»

Burada sulh ve sükûn vardır. Harbin ne olduğunu eskiler hiç bilmiyorlar, yeniler ise unutmak üzere, bizler beş on kişi dünya işlerine karışmaya karar verdik. Harp isteyen insanların ruhlarını tadjî etmek, onlara müessir olmak için bir teşkilât kurduk. İlah...»

Bilmem neden bana müthiş bir sıkın

Madam Vincent

ti gelmiş, terlemiştim. Alnımdan ter damlaları damlıyordu. Arkadaşıma nemli ellerimi uzattım:

— Hadi dışarı çıkalım! dedim.

Muztarip olduğumu gören arkada- şım beni dışarı çıkardı, kapının önüne gelir gelmez:

— Nasılsın, dedi. Ahret yoktu da ne diye böyle terledin?

Madam Vincent'in uhrevî konferan- sı bitmişti... Cemiyetin azaları dışarı çıktılar, arkadaşım beni birisine tak- dim etti:

— Müterakki Ruhlar cemiyetinin başkanı! dedi.

Muhatabım hemen reddetti:

— Bizde başkanlık yok diye cevap verdi. Başkanımız, öldüğünden beri mevkii boş, işi vekâletle idare ediyoru- z.

Bununla beraber reisimiz ölmekle bizi terketmiş değildir, görüyorsunuz ki her akşam bu perde vasıtasile ken- disile görüşüyoruz. Lâzımgelen direk- tifleri bize veriyor...

Bu yazıları perdeye aksettiren ma- kineyi onun ahretten verdiği emirle onun tarifi üzerine yaptık. Yazıların değişmesi için harekete gelmesine de hiç birimiz yardım etmeyiz. Kendi ken- dine işler.»

O konuşurken ben hayretten hayrete düşüyordum, ahretle konuşulur mu? Galiba konuşulur...

Norveç ve harp tehlikesi

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

körfezi önleri şiddetli deniz muha- rebelerine sahne olabileceği için Norveç daha şimdiden ihtiyatî tedbirler almaktadır.

Memleketin üst kısımları çok soğuk olmalarından dolayı şimalî Norveçte sevkedilen yiyecek, giyecek velhasıl her nevi eşya deniz yolu ile gönderil- mektedir. Bir harp zuhuru takdirinde deniz üstünün emniyetini temin etmek mümkün olmayacağından, Norveç hükümeti şimalî Norveçin bir kaç senelik ihtiyacını daha şimdiden temin et- miye ve şimal taraflarına milyonlarca kutu konserve, dommuş et, giyecek ve saire yolluyor. Bundan da, Norveçli- lerin, henüz umumî siyasi vaziyeti kâ- fı derecede emniyet verici saymadıkları anlaşılıyor. — Selim Ragıp

TAKVİM

2 inci KÂNUN

Rumî sene 1352	9	Arabi sene 1355
1 ci Kânun 27	Resmî sene 1917	Kasım 63

CUMARTESİ

SABAH	Şevval 26	İMSAK
27		12 42
7 26		5 59

Ö	İkindi	Akşam	Yatsı
7 28	9 47	12 —	1 58
12 21	14 45	16 18	18 55

Türkiye - İtalya Münasebatında Yeni bir safha

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sumet ve emniyetsizlik gösterdi. Bu- nun yanlış bir siyaset olduğunda hiç şüphe yoktur.

«Çünkü Yunanı İzmirle sal- dıran ve kan ihtilâflarını tahrik eden İtalya değildi. Keza evvelce Türkiye ha- kimiyetine ait olan Ana- dolu topraklarında yerleşen de İtalya değildi.»

(Makalenin bu son cümlesinden İskenderun ve Antakyanın kastedildiği anlaşılıyor.)

«İngiltere ve İtalyanın Akdenizdeki münasebatının tavazzuhu diğer devletlerle Akdeniz münasebatının inki- şafına yol açacaktır.»

Gazete, İtalya - Yunanistan münasebatının da mükemmel olduğunu kaydetmektedir.

İtalyan Gazetelerinin Neşriyatı

Roma 8 (A. A.) — Paris gazeteleri İskenderun mintakasında Türk kuvvetlerinin tahşit edildiğini muha- birlerinin iş'aratına atfen yazmaktadırlar. Aynı zamanda Reiscümburun ri- yasetlerinde Vekiller Hey'etinin de fevklâde olarak toplandığına dair haberlerin ve işgali askerî suretile bir emrivaki yapmak ihtimalinin Pariste büyük telâş uyandırdığını bildirmekte ve bu haberler üzerine hemen İngiltere hükümetinin istizmacına teşebbüs edildiğini ve İngiliz mandallarının yakınlığı hasebile İngilterenin hâdiseye lâkayt kalamıyacağına ümit olunduğu da zikredilmektedir.

Giornale d'Italia gazetesi bu haberleri naklettikten sonra Eko dö Pari gazetesinin Türkiye tarafından İskenderuna verilen ehemmiyetin, Fransız mandası Suriyeden kalktıktan sonra bu havalinin İtalya tarafından işgal edilmesi endişesinden ileri geldiği hakkındaki yazısından bahisle bunu mezkûr gazetenin fena niyetine atf ve reddetmektedir.

Kuruçesmede Kanlı ve esrarlı Bir hâdis

(Baştarafı 1 inci sayfada)

banca ve bıçakla ağır surette yaralan- mıştır. Bu kadın Kuruçesmede Mey- danlık sokağında bir numaralı evde oturan Fatmadır.

Fatma bir müddettenberi civarda bakkallık eden Hüseyin ile bir arada yaşamakta imiş, vak'a gecesi Hüseyin Fatmaya Büyük Ayazmadaki kendi evine giderek eğlenmeyi teklif etmiş, Fatma da teklifi kabul ederek Büyük Ayazmadaki eve gitmiştir.

Hüseyin ve Fatma sabaha kadar evde kalmışlardır. Sabah yaklaştığı zaman Hüseyin dükkânını açmak üzere daha ortalık ağarmadan evden çıkıp gitmiş, Fatma da nedense evde fazla kalmayı münasip bulmamış, o da he- men Hüseyinin arkasından sokağa çıkmıştır.

Fakat daha kadın kapıdan çıkar çıkmaz bir el tabanca patlamış, çıkan kurşun kadının sol memesi altına rastlamıştır. Kadın aldığı yaranın tesirile hemen oracığa düşmüştür. Kadın düşer düşmez silâhu patlatan adam yanına gelmiş ve kadının sol kolunda bıçakla derin bir yara açmıştır.

Kadın bir müddet sonra devriye memurları tarafından görülerek hastane- neye kaldırılmış, yarası ağır olduğundan ifadesi alınamamıştır.

Zabıta tahkikat yapmakta, şimdilik Hüseyin zannatına alınmıştır.

Balkanlarda statoko İhlâl edilemez!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ki hakkında Fransız hükümetine malûmat vermiştir. Fransa Balkanlarda statükonun muhafazası ve hudutların tamamıyetine kat'î surette riayet e-

C. F. R. takımı bugün Beşiktaş - G. Saray muhtelitile karşılaşılıyor

Galatasaray - Beşiktaş muhtelili birinci ve ikinci haftaylarda ayrı ayrı takımlarla çıkacak ve birinci haftaymda Beşiktaş, ikinci haftaymda da Galatasaray forması giyilecek

Bugün Galatasaray - Beşiktaş muhtelitile karşılaşacak C. F. R. takım. daha iyi bir netice alacak?

Ömer Besim

Bu haftaki lik maçları

Anadolu ile Vefa ve Süleymaniye ile Beykoz karşılaşılıyorlar Anadolu - Vefa

Lik şampiyonası maçlarının nihaye- tine yaklaşmış bulunuyoruz.

Son yaptığı maçlarda ileri doğru gi- den Vefa takımının bu mevsim bir tür lü kendini toplayamamış olan Anado- lu karşısında zorluk çekeceğini sanmı- yoruz. Az sayı farkıyla de olsa oyunun Vefa lehine bitmesi muhakkak gibi- dir.

Süleymaniye - Beykoz

Müsavi kuvvetlerin çarpışması ile ge- cecek olan bu oyun haftanın en güzel maçı olabilecek bir vaziyettedir.

Süleymaniye - Beykoz maçı eskiden olduğu gibi bugün de aynı heyecanı taşıyan oyunlardan biridir.

B takımları

İstanbul lik şampiyonası B takımları arasındaki müsabakalardan Vefa - Ana- dolu, Süleymaniye - Beykoz maçları bugün Şeref stadında yapılacaktır.

Üçüncü kır koşusu Veliefendi çayırında bu hafta yapılacak

İstanbul Atletizm Ajanlığınca tertip edilen senelik kır koşularının üçüncü- sünü önümüzdeki hafta Veliefendi koşu yerinde yapılacaktır. Geçen mevsim büyük bir ragbet gören bu koşu gelece- cek pazar gene iki kategori üzerinde ol-acak, mesafelerin biri üç bin, diğeri beş bin metre olacaktır.

Veliefendi sahası düz olduğu için bu müsabakaların krosa yakın olabilmesi için müsabakalar çalı ve hendek gibi mânâların üzerinden koşacaklardır.

dilmek şartile misakî iyi karşılayacağı cevabını vermiştir.

Yugoslavya bu hususta Fransaya kat'î teminat vermiştir.

Atina, 8 (Hususî) — Matbuat Yu- goslavya - Bulgar misakî etrafındaki neşriyatına devam etmektedir. Gazete- ler yeni muahedenin Balkan antantı nüfuzuna kat'iyen halel getirmeyeceğini, bilâkis sulhun ebedileşmesine hizmet edeceğini yazmaktadırlar.

Katimerini gazetesi bu hususta yaz- dığı makalede şöyle demektedir:

«Türkiye Hariciye Vekili Tefvik

Rüşti Arasin buradan geçmesi vesile- sile, statükonun ihlâli tehlikesine karşı, iki devlet arasında mevcut ittifakın daha sıkı ve daha faal bulunduğu bir kere daha tesbit edilmiştir. Türkiye ile Yunanistan, Balkan ittifakı çerçevesi içinde, birbirinden ayrılmaz bir gruptur. Bu iki devletin birbirini ikmal eden umumî menfaatleri Türk - Yunan muahedesile pek güzel tebarüz ettirilmiştir.

Binaenaleyh Yugoslav - Bu'gar paktı istikbal için bize daha ziyade emniyet telkin etmektedir.»

Sancakta vaziyet düzelmedi

Halep, 8 (Hususi) — Müşahitler heyeti İskenderundan Antakya'ya avdet ederken bazı yerlerde durmamışlardır. Sancakın istiklâlini isteyen halk bundan çok müteessir olmuştur. Halk mümessilleri tarafından müşahitlere tees sürü ve halkın haklı davasını anlatan telgraflarla çekilmiştir.

Köylülerle jandarmalar arasında mücadele

Lâzikiye, 8 (Hususi) — İskenderun civarındaki köylüler müşahitlerin şehre geldiklerini ittikleri zaman şikâyetlerini anlatmak için kabileler halinde yola çıkmışlardır. Yol başlarını tutan jandarmalar köylüleri şehre bırakmamışlar ve halkla jandarmalar arasındaki mücadele sabahtan akşama kadar sürmüştür. Halk mümessilleri telgraflarla müşahitlere vaziyeti anlatmışlar ve davalarını izah etmişlerdir.

Şama tâbi olmak istemiyorlar

Adana, 8 (Hususi) — Müşahitler İskenderunda buldukları zaman ellerinde Suriye bayrağı ile heyeti karşılayan Halepli Alâattin, Salâhattin ve avanelerini kabul etmişlerdir. Heyet bunlarla birkaç saat kadar görüşmüştür. Bundan sonra Rus İlyas, Reşat ve Bazil Balit ve Ermeni Hayik Balıyandan mürekkep belediye heyeti müşahitleri ziyaret etmişlerdir. Bunlar müşahitlere Şama tâbi olmak istemediklerini, müstakim Sancakta Fransız mandasının devam etmesini istediklerini bildirmişlerdir.

Bu sözleri işiten Şamlı mutasarrıf vaziyetten çok müteessir olmuş, Halepli Alâettin ve Bakıyî heyetini yanına sevk etmiş, belediye heyetinin sözlerini tekzip ettirmişti.

Köylüleri tehdit ediyorlar

Humus, 8 (Hususi) — Köylülerde Türk halkı tehdit ve tazyik için dağılmış olan zabıtlar ve milisler vazifelerine devam etmektedirler. Bunlar müşahitlere karşı köylülerin nasıl bir tavır almaları lâzım geldiğini anlatmakta ve aksi harekette buldukları takdirde mallarından ve canlarından vaz geçmeleri lâzım geldiğini söylemektedirler.

Şam istihbarat reisi müşahitlere refakat ediyor

Şam, 8 (Hususi) — Müşahitler heyeti Şam istihbarat reisi kumandan Bono refakat etmektedir. Tercümanları da bir Ermenidir.

Biz Türkiye'yi isteriz

Humus, 8 (Hususi) — Müşahitler Reyhaniye civarında Yenişehir köyüne geldikleri zaman müşahitlere refakat eden kumandan Bono heyeti kendi adamlarından Şaban namında birinin evine misafir etmiştir.

Müşahitlerin bir hainin evine misafir edildiğini haber alan köyün Çerkes gençleri toplanmışlar ve müşahitleri zi-

yalet etmişler, içlerinden Fransızca bilen bir zat vasıtasıyla bu muntakada Arap bulunmadığını, cümlenin Çerkes ve Türk olduklarını söylemişlerdir.

Kumandan Bono söze karışarak köylülerde Arapların da bulunduğunu iddia etmiş ise de gençler kumandanın isbat edilmiş sözlerini red ve cerhetmişler ve (Biz Türkleri istiyoruz) demişlerdir.

Reyhaniyeden geçerken de yollarda rastgeldikleri bir köylüye müşahitler Reyhaniye ahalisinin hangi soydan olduğunu sormuşlar, köylü ahalinin Türk olduğunu söylemiş, kumandan Bono burada da işe müdahale etmiştir.

Türklerin kasden hastalığa maruz bırakılması müşahitlerin nazarı dikkatini celbetti

Halep, 8 (Hususi) — Müşahitler heyeti Kırıkhan yolu üzerinde Ağa köyüne muvasalat ettikleri zaman istihbarat zabiti tarafından karşılanmışlar, köydeki ahaliye bu sazlardan yapılmış evlerde nasıl yaşamaktasınız, rutubetten müteessir olmuyor musunuz, hükümet sizin sıhhatiniz için tedbir almaz mı gibi birtakım sualler sormuşlardır. Köylülerin verdikleri cevaplar şunlardır: (Hükümetten hiç bir yardım görmedik. Bizden ancak fazlasıyla âşar vergisi alırız. Onun için bu hale düştük. Ev yaptıracak halimiz kalmadı. Hükümet Kırıkhandaki Ermenilere kinin tevzi eder, bize böyle birşey vermezler) demişlerdir.

Türkleri mahkemeye veriyorlar

Lâzikiye, 8 (Hususi) — Antakya'da yeniden ihdas edilen sebeplerle birçok Türkler mahkemeye sevk edilmişlerdir.

Türkler hakkındaki takibat devam etmektedir.

Müşahitler Kırıkmanda Fransızların adamlarıyla görüştüler

Halep, 8 (Hususi) — Müşahitler heyeti Kırıkmanda geldikleri zaman yalnız Fransa milis kumandanı ile ve Antakya belediye reisi Etemin adamı olan Sabit ile görüşmüşlerdir. Halkın hakikatini anlatmak arzuları daha evvelden alınan sıkı tedbirler vasıtasıyla izhar ettirilmemiştir.

Hama, 8 (Hususi) — Müşahitler heyetinin sadece mandater memurlara ve mahallî hükümet erkânı ile temas etmelerini temin etmek için uzun zaman danberi alınan tedbirlere rağmen yer yer halk tezahürlerde bulunmaktadır. Bu tezahürlere mâni olmak için yeniden müsellâh kuvvetler faaliyete geçmişlerdir.

Sırf bu maksatla Kânunusaninin üçüncü günü Antakya'ya kuvvetli bir jandarma müfrezesi gönderilmiştir.

Antakya'da halkı tehdit ettiler

Lâzikiye, 8 (Hususi) — Müşahitler Antakya'ya geldikleri zaman mesalih-

hassa zabiti Abdülğani Türkmen ile Avukat Hayri halkın Sancakın Suriye'nin parçası olmadığını hakkında tezahüratta buldukları takdirde en ağır surette cezalandırılacaklarını bildirmişlerdir.

Müşahitlerin Antakya'daki temasları Halep, 8 (Hususi) — Müşahitler Antakya'da iken yalnız belediye reisi Etemin ve mahallî hükümet reisini ziyaret etmişlerdir.

Müşahitler Vesikalar Topladılar

Adana, 8 (Hususi) — Müşahitler Antakya'ya gelirken, Sancak hududundan harice çekilmekte olan bir Çerkes süvari bölüğüne rast gelmişlerdir. Türk mümessilleri hey'ete muvassal bir rapor vermektedir. Hey'et İskenderunda oranın Türk mümessilleriyle de temasta bulunmuşlar ve Sancakın Türklüğü hakkında bir çok vesikalar toplamışlardır.

Hâlâ ekalliyetten bahsediyorlar

Antakya, 8 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Türk ekalliyetinden bir kısmının tahrik teşebbüslerine rağmen, şehir, normal vaziyetini muhafaza etmiştir.

Bazı unsurlar, tezahürat yapmaya ve grev ilân edilmesine teşebbüs etmişlerse de bu husustaki gayretleri muvaffak olmamıştır. Çarşılar umumiyetle mutad faaliyetlerini muhafaza etmişlerdir.

Milletler Cemiyeti tarafından gönderilen komisyon, tetkikatına devam ederek Türkiye - Suriye hudut muntakasını gezmiştir.

Rakı yerine su satan adam tevkif edildi

Dördüncü asliye ceza mahkemesinde Hüseyin isminde sahtekârlıktan suçlu bir adamın duruşması yapılmıştır. Hüseyin boş rakı şişelerinin içine su doldurup ağızlarını gayet mahirane bir şekilde kapatarak rakı diye satmaktadır. Gene böyle su dolu bir rakı şişesini Beyoğlunda Balıkpazarında esnaftan Vangele satmak istemiş ve mukabilinde 2 şuruş alıp sıvışmıştır. Fakat o civarda böyle bir rakı kalpazanının dolaştığını bilen Vangelin çağrı derhal ustasını ikaz etmiş, bunun üzerine hemen şişeyi açarak içindeki mayın su olduğunu görmüşler ve polise müracaat etmişlerdir.

Polis çok geçmeden Hüseyini yakalamış, mahkemeye vermiş, mahkeme de Hüseyinin tevkifini kararlaştırmıştır.

Parise bir proje gönderiliyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ile hükümetimizden de teklifimizin daha etrafı bir ifadesini muhtevi olarak istediği projeyi bizzat tetkik edeceğine beyan ve doktor Arasa M. Blumun bu hususta vaki olan vaadini teyit etmiştir.

Hükümetimiz tarafından verilecek proje hariciye vekâletince hazırlanmış olup Parise gönderilmek üzere.

Ankara, 8 — Anadolu ajansının istihbarına göre, Türk hükümeti, Fransız hükümetine biltilâf İskenderun meselesinin Milletler Cemiyeti konseyinin 21 ikincikanun ruznamesine konulması için icab eden teşebbüslerde bulunmasını rapörtör M. Sandler'den rica etmiştir.

müzakerelere devam

Paris, 8 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Dış İşleri Bakanlığı Müsteşarı M. Vieno dün, saat 18 den 20 ye kadar dış işleri bakanlığında Türkiye Büyük Elçisi B. Suad Davaz ile görüşmüştür.

Salâhiyettar bir membadan öğrenildiğine göre M. Vieno, Türkiye Büyük Elçisinin nazarı dikkatini, Türk matbuatında görülen bazı makalelerin, Sancak hakkında bir Türk - Fransız anlaşmasına mani olabilecek mahiyetinin şiddeti üzerine çekmiştir.

Fransız hükümetinin bu meseleyi itina ile tetkik etmekte olduğu ve Türkiye'nin de aynı tarzda bir tetkikte bulunmasını görmekle bahtiyar olacağı bildirilmektedir.

Vieno ve Davaz, müzakerelere devam edilmesi hususunda mutabık kalmışlardır. Fransız hükümeti, eğer Türkiye de böyle bir teşebbüse mütemayil ise, Cenevrede 18 kânunusanide toplanacak kons. y içtimanın taliki hususunda müracaatta bulunulmasını kabul etmektedir.

İngiltere de meseleye karıştı

Londra, 8 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

İyi haber alan bir membadan öğrenildiğine göre, İngiltere'nin Londra Büyük Elçiliği müsteşarı, Sancak meselesinin çabuk bir surette halli için İngiltere'nin Fransız hükümeti nezdinde tesir etmesini talep zımında, bir kere geçen hafta bir kere de dün, dış işleri bakanlığına temasa gelmiştir.

Öğrenildiğine göre, İngiltere hükümeti, Paristeki İngiliz Büyük Elçisi Georges Clerck'e, Türkiye Büyük Elçisi müsteşarının bildirdiği tarzda Türk noktai nazarının Fransa dış işleri bakanlığına bildirilmesi için talimat

vermiş, fakat Türk esbabı mucibese kendisine mal etmemiştir.

Söylendiğine göre, İngiltere dış işleri bakanlığı, Türkiye Büyük Elçisi müsteşarına, Türkiye'nin endişelerini mübalâgalı olduğunu bildirmiştir.

Resmî mahafil, Türkiye'nin, meclislenin bu derecede çabuk bir surette hallinde ısrar etmesini sürpriz ile karşılamaktadır. Zira, Türkiye'nin itina ettiği Fransa - Suriye muahedesi, büyük mevkiine üç seneden evvel girer yecektir.

Paris, 8 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Dış İşleri Bakanlığı müsteşarı, Yakın Şark'taki Fransız kuvvetleri tarafından General Oesinger ile müzakere edilmiş, bilâhara Türkiye Büyük Elçisi ile iki saat konuşmuştur.

Türk matbuatının Sancak meselesindeki, şiddetli neşriyatının, müzakerelere devam için havayı çok güçlendirirdiği tebarüz ettirilmektedir. Sözün özüne göre, Fransa ve Türkiye hükümetleri, bilâhara doğrudan doğruya müzakerelere başlamak üzere, büyük bir kü müzakereleri Milletler Cemiyeti konseyinin içtimasına kadar talik etmeye mek hususunda mutabık kalmışlardır. Fakat herhalde müzakereler katılmamıştır.

Cenevre, 8 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Milletler Cemiyeti mahafili, İskenderun meselesinin Milletler Cemiyeti konseyinin müzakerelerinde sıraya girmesinden evvel, Türkiye'nin çekilmesinin veyahut enerjik ve yastı ve askerî kararlar almasını gerektirecek bir meseleye, Türkiye'nin kendi hattı hareketini tamamlanmış ve değiştirmesi muhtemeldir.

Türk mahafili, Reiscümhur Avusturya'nın, Sancak Türk ahalisinin Suriye'ye ve umumiyetle Arablara bağlanmasını menetmeye azmetmiş bulunduğunu bildirmektedir.

Türk Murahhas Hey'eti, müzakere olarak, Sancak gayri askerî bir şekilde getirilerek, Türkiye ve Fransa tarafından birlikte garanti edilmiş bir Suriye - Lübnan - İskenderun muhtar devletleri federasyonu» teşkil edilmesini ileri sürecektir.

Kudüs, 8 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor: Beyruttan bildirildiğine göre, Suriye Sancakta Türkler ile diğer ahalinin bir kısmı arasındaki gerginlik tehlikeye bir şekil almaktadır. Eğer Fransa Türkiye'nin talebini nazarı dikkate almazsa, Suriye'nin kendisini bir surette halli edilmesinden korkulmaktadır.

Sezadan Ferideye mektublar:

Yeni evimize yerleşeli bir ay geçiyor. Taşınmak, yerleşmek telâş içinde sana mektub yazmak ancak kalıyor. Küçük Modada, denize yakınlık bu küçük beyaz evi pek beğendim. (Acı nünde bir sed var. Çitlerle çevrili. Tesi yabancı otların bürüdüğü bir yeşillik. Daha uzaklarda deniz masnet mavi uzanıyor. Burada Şişlideki evünden kendimi daha rahat, daha serbest hissediyorum. Evin bembeyaz duvarları, güzel denizi alabildiğine kucaklayan geniş pencereleri karşısında eşyâ ürkeliğim, öbür tarafta duyduğum yabancılık epey hafifledi. Kendimi daha rahat, ve yüreğimi derdlerden bilsiz sınırlmış buluyorum.

Sırrı Nihad sık sık hastalarının çözümlüğünü, sabah erken muayenehanesinde bulunmak lüzumunu öne sürüyor. Şişlideki evde kalıyor. Bundan hiç kâyetim yok. Yanımda olduğu zamanlar onu muazzab etmekten korkuyorum. İstemediği halde daima karşısındayım. Bulunmak mecburiyeti zaten beni sıkıyor. Yanımda olmadığı zamanlar ağır bir mes'uliyetin yükünü omuzlarından bir an için atmış gibi seviyiyordum.

Yeni hizmetimden de pek memnunsun. Emine, zeki bir kız, her işe çalışıyor. Aşçı ihtiyar bir kadındır, daimi mutfakta. (Arkası var)

Seza

"Son Posta,"nın Edebi Tefrikası: 15

SONEN ALEV

Yazan: Peride Celâl

İsrarımıza rağmen o gece kalmadı. Evden hep beraber çıktık. Yolda Sırrı Nihad ertesi gün yemeğe gelmesi için söz almadan onu bırakmadı.

Baloda vakit fena geçmedi. Eski tamlıklar etrafımızı aldılar. Fakat vestiyerde garib bir şey oldu. Mantonu bırakırken bir aralık arkamı dönmüşüm. Karşı aynada doktorla bakışlarımız karşılaştı. Ve bu elâ gözlerdeki okşayıcı, ateşli mana beni gene hayrete düşürdü. Şimdi belki sen de gene kuruntu yaptığıma hamledeceksin. Fakat emin ol Feride o bana eskiden de baktığı gibi gözlerinin içi sevgi ve ateşle yanarak bakıyordu. Kendimi tutamıyarak, dudaklarımı ısırıp ve yavaşca başımı aynadan çevirdim. Ondan sonra Sırrı Nihad gene o eski soğuk, durgun adam oldu. Zannediyorum ki dans ederken bir çok başların tarafımıza çevrilmesi, erkek gözlerinin uzun müddet yüzümden dinlenmesi onu pek sıktı. Öyle çekingen, kendi kabuğunda bir adam ki.. böyle kalabalık yerler, yanındaki kadına takılan gözler onu müthiş sıkıyor. Fakat doğrusunu ararsan o gece bir kadın gibi, beğenilmek benim

de hoşuma gitti' Doktora karşı içime gömdüğüm kin de şahlanmadı desem zalan. Ondan başka herkes beni beğenmişti. Dans ederken kulağıma herşey iltifat dolu sözler fısıldamışlardı. Yalnız onun kolları vücuduma buzlan bir halka halinde dolanmıştı.

İşte balo gecesi de böyle geçti. O benim hatırım için eğlenir gibi göründü. Ben başkalarile konuşup, gülüşerek neş'eli görünmeye çalıştım ve biz karışınca böylece harice uygun bir çift gibi göründük.

Ertesi gün Selim Naci yemeğe geldi. Sırrı Nihadın sevdiği kadar var. Çok sevimli açık kalbli bir adam. Öyle şakalar yapıyor ki, aylardanberi gülmediğim halde sofrada ben bile gülümseye başladım. Bol bol Anadoludan bahsediyor. Dikkat ediyorum Anadolu bahsi açıldığı zaman Sırrı Nihadın her zaman derinlerinde bir esrar saklı gibi bulutlu elâ gözleri ateşle parlıyor. Yerinde dimdik olup, yüzü gerilerek müthiş bir alâka ile arkadaşını öyle bir dinleyişi var ki.. âdeta şaşırıyorum. Selim Nacinin anlattığı bir çok memleketleri Sırrı Nihad da görmüş, gezmiş. Belki

bu alâkası bundandır. Fakat insan bu kadar nasıl değişebilir! O ne canlı gözler, yüzdeki hatların birdenbire gerilerek yaylaşması neden? Gene aynı şüpheye dönüyoruz Feride. Bu adamın acaba bir sırrı mı var?

Biliyorum, benimle: «İşte senin her şeyden esrar, macera çıkaran hayalperest ruhun!» diye, eğleneceksin. Ah bilmiyorsun, seven insanlar en ince şeylerden öyle manalar çıkarırlar ki, ve hem bu sefer yanılmıyorum.

Artık Selim Naci sık sık geliyor ve bize takılarak: «Beni gezdirmiyorsunuz, böyle olur mu?» diye, söyleniyor. Bu yüzden bir kaç kere de onunla çıkmıya mecbur olduk. Bu genç adamın bizim hayatımıza yavaş yavaş şaşmıya başladığını hissederek üzülüyorum. Geçen akşam doktor, bir aralık salondan çıkmış, onunla yalnız kalmıştık. Gülümseyerek yüzüme baktı. Gözlerinde bana acıyan bir mana belirdiğini sezer gibi oldum. Sinirlendim. O yavaşca:

— Hayret! dedi. Sırrı Nihad eski ağırlığını hiç kaybetmemiş. Halbuki ben, evlendikten sonra onu çok değişmiş göreceğimi ümit etmiştim.

Söyliyecek bir şey bulamıyarak susuyordum. Devam etti:

— Her haçde Nihad sizin arkadaşlığınıza el uzatmakla en yerinde bir hareket yapmış. Onu çok severim, fakat sizi tanıdıktan sonra bu sevgi ikiye

İttihat ve Terakkide on sene

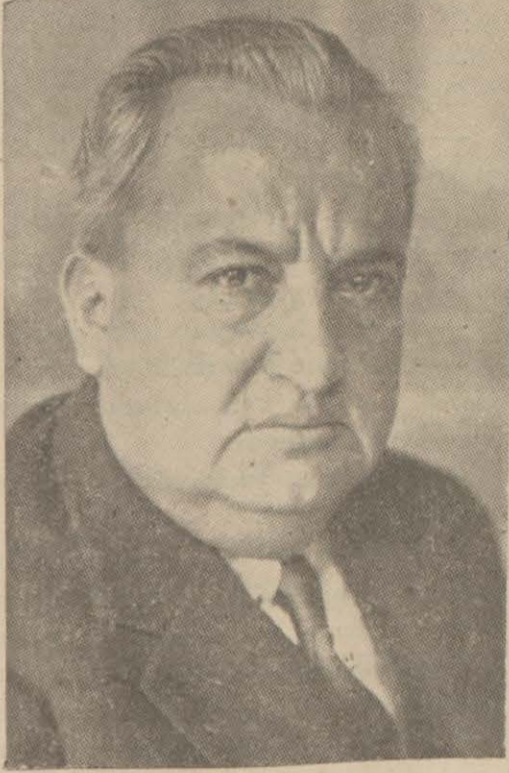
Onuncu kısım No. 3

HARBİN İKTİSADİ VAZİYETİ

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

İktisadî mekanizma bozulunca
suiistimaller baş gösterdi

İsmail Hakkı Paşa Mebuslara yaranmak için, kendilerine gayet ucuz fiatlarla bir takım ihtiyaç maddeleri dağıtmağa karar vermişti. O zaman bu karara Nadi ile birlikte şiddetle itiraz etmiştik

İsmail Hakkı Paşanın ucuz mal dağıtmasına itiraz eden Yunus Nadi

İsterseniz yaparsınız, fakat, beni hesaba katmanızı kabul edemem.

Onlar, vatan ve cemiyet duygusunda benden başka türlü insanlar olmadıkları için bu sözlerimden müteessir oldular ve hiç düşünmeden:

— Haklısın, dediler, bu işi başkalarına bırakalım, biz de el sürmiyelim. Yarın, bir çok insanların maişetleri üzerinde tazyik yapacak ve pek büyük mahrumiyetler doğuracak bir fiat artmasından bizim de istifade etmemiz abestir.

Onlar da bütün harp boyunca bu işlere el sürmediler. Ahmet bugün İstanbul mühim bir iktisadî siması ise, o, bu mevkiini, küçük yaştanberi iş içinde hâlis bir tüccar namusile didine didine sarfettiği mesaiye borçludur.

Ben harp esnasında böyle spekülasyon işlerinden pek çok kazanabilirdim. Mevkiim bu işe çok müsaitti. Fakat, bunu düşünmedim bile. Siyasetle uğraşan, her gün yazılarında âleme fedakârlık ve feragat dersi veren bir adamın, bence, böyle şeyleri yapması değil, düşünmesi bile haram idi. Bu harama, kuvvetli bir mümin gibi inandım.

Çok defa arkamdan: — Eh... Muhiddinin hiç olmazsa iki yüz bin lirası vardır! Denildiğini de işittim.

Hakkıaten o tarihlerde benim için de bulunduğum şartlara göre hayli para yapmak için men'i ihtikâr komisyonu reisliğinde vazifesini suiistimal etmeğe de lüzum yoktu. Ticaret ahlâkına göre meşru sayılması lâzım gelen bir takım harp ticareti işleri vardı ki bunları yapmak kâfiydi. Fakat, ben

böyle şeyler düşünmedim.

Kendi kendimi okuyucularına daha iyi tanıtmak için daha misaller ve şahitler gösterebilirim. Meselâ, harbin son senesi başlarında, levazım reisi İsmail Hakkı paşa, meb'uslara yaranmak için onlara, gayet ucuz fiatlarla bir takım ihtiyaç maddeleri dağıtmağa karar vermişti. O zamanki piyasa fiatı bin liradan fazla tutan bu eşyanın meb'uslara tevziine karşı Nâdi ile birlikte şiddetle itiraz etmiştik. Hattâ, o zaman reisimiz olan Hacı Adil beyle bir de kavga etmiştim. Neticede ben muvaffak olamadım, herkes bu eşya ve erzakı aldı. Onlar aldıktan sonra da ben hissemeye düşeni, o zaman Satı'nın Nişantaşında tesis ettiği ve bizim himaye eylediğimiz mektebe hediye ettim. Satı, bugün aramızda değildir; fakat, dostum Selim Sırrı ve daha bir çokları bu hâdiseyi pek güzel bilir.

Fazlasını söylemeğe lüzum görmüyorum. benim gerek o zamanki hayatımı ve gerek ondan sonraki yaşayışımı yakından bilen pek çok insan olduğuna için kendimi daha fazla tezkiiye lüzum hissetmiyorum ve okuyucularımın şunları söylemekle iktifa eyliyorum: Bizat hiç bir harama el sürmemiş ve hayatı bu bakımdan tam bir iktisadî zâhidlik içinde geçmiş bir adamın sırf şahadet kasdile söyleyeceklerine harfi harfine itimad edebilirsiniz...

Harp zenginleri

Âdeta mahsur bir halde bulunan bir memlekette gayri tabii iktisat şartları, büyük bir kitlenin çektiği sefaletle mukabil bir kısım insanların da zengin olmasına yarar. Bunun gibi, harp esnasında da bir takım zenginler meydana geldi ve bunlara da harp zenginleri denildi.

İttihat ve Terakki muhalifleri, ekseriyetle için için memleketin mağlubiyetini isteyen hürriyet ve itilâf unsuru, gizlenen gizliye yaptıkları propaganda ile, harp zenginlerinin itihattıcılar olduğunu söylerlerdi. Hakikatte iş öyle değildi.

Bir kere, harpde zengin olanlar itihattıcılıkla alakası bulunmayan unsurlar, yani Yahudiler, Ermeniler, Rumlardı. Mal bunların ellerinde idi, kıymeti de bu mallar kazandı.

Meselâ, mağazasında beş on sandık dikmiş ipliği, makarası bulunan küçük bir Yahudicik az zamanda büyük bir sermaye sahibi oldu ve yürüdü gitti. Ben böyle bir hayli talihli gördüm. Kumaş ve manifaturacılar da çok kazandılar.

(Arkası var)

Hikâye

İki mektup

Yazan: İvan Remizov

— I —

2 Temmuz 19...

Pavlovdan Petrovna'ya:

« Son mektubun bana bu korkunç kış günlerinde bir teselli gibi geldi. Büyük bir sıkıntı içindeyim. Anna Kirilevna, bilirsin ne güzel bir genç kızdı. Onunla evleneli daha üç sene olmadı. Fakat, onu korkunç bir hastalık kemirmekte. Karımı ne kadar çok, hem de bir deli gibi sevmiştim. Hiç bir tabiat kuvvetinin güzel yüzünü solgunlaştırıramıyacağımı, gözlerinin kıvrak edasını durgunlaştırıramıyacağımı sanırdım; halbuki, bugünlerde sarardı, öyle bozuldu ki, bazan ona eski sevgilimdir, diye bakamaz oldum. Ben, çok kötü bir insanım. Allaha isyan ederek, ona en çok sevdiğim karımı hasta ettiği için küfredecek yerde, hiç suçu olmayan karımdan nefret ediyorum. Kendisine sokağa çıkarken, köşedeki bakkaldan bir şey almak için bile olsa, daima iyice sarınmasını sıkı sıkı tenbih etmiştim. Beni dinlemedi, hasta oldu. Şimdi, ben onu sevmiyorum.

Ben alçağım biriyim, Petrovna! Çünkü, geçen gün karımın yatağına yaklaştım. Korkunç gözlerimle, artık sevmeme ve okşamama imkân olmayan yüzüne bakarak:

— Bir gün gelir iyi olursan, bir zamanlar ki güzelliğinin geri dönmedikçe seni kat'iyen sevemem. Güzelliği iade etmesi için Allaha yalvar; dedim.

Zavalı kadın, bana içi şefkat ve sevgi dolu gözlerle baktı.

— İyi olursam, güzel de olurum, dedi.

Bu şefkat ve sevgi dolu gözler önünde bile kalbim yumuşamadı, gözlerim yaşarmadı:

— Bilmem, dedim, güzelleşmedikçe bu evde duramazsın.

Aklıma oda ısınsın diye sobayı yakmak bile gelmedi. Cebimdeki paranın bir kısmını ayırıp güzelleşmesini istediğim karıma ilâç alacak yerde, Dimitrinin meyhanesine gittim, sarhoş oldum. Köşede, yaşlı bir kadın elinde bir Balalayka, «Yavrum hasta» şarkısını söylüyordu. Gözlerimi uğuştururdum, kadına baktım. Hali, kıyafeti bizim Rus kadınları gibi.

«Yavrum hasta, gözleri sönük, Öpülesi yanakları şimdi sapsarı! Bahar geldi, kış geçiyor, Onu hasta diye sevmiyeceksin. Birden kafam kızdı. Bağurdım:

— Sus be kadın! Ellbet, hasta olursa sevmiyeceksin. Ben hasta olduğum zaman bana acıyorlar mı? Vergi zamanı gelince, parayı döverecek alan memur, hasta olunca bana bir kopeklik bir yardımda bulunuyor mu?

Kadın:

— Sen dinleme, istersen, oğlum! dedi.

— Bize acıklı şeyler değil, neşeli şarkılar söyle. Biz sarhoşuz, kalbimizde merhamet yoktur.

Yanıma ihtiyar bir adam oturdu. Uzun, beyaz bir sakalı, gözlerinin etrafında derin ve ağır başlı çizgiler vardı. Omuzuma dokundu:

— Evlâ! Sen buraya kızgın gelmişsin, dedi. İki kafana vuruyor. Efkârlıysın, derdin ne?

İhtiyara baktım, dudaklarım sırtındaki kürkümün yenile sildikten sonra:

— Sana ne! dedim, canım sıkılıyor, içiyorum.

İhtiyar, acır gibi bana baktı. Bir şeyler söylemek istedi, vazgeçti. Sonra elini omuzumdan çekti. Başımı sallıyarak:

— Rusyada dertli olmuyan var mı ki; dedi.

Evet, Petrovna Rusyada dertli olmayan var mı? Amma, belki dünyanın başka yerinde de dertliler çoktur, fakat hiç birisi bana benzemez: İnsan, dışarıda soğuk insanlarla, soğuk tabiatla mücadele eder, akşam evine döndüğü zaman, sevgi gibi sıcak güzel bir karı tarafından öpülmek istemez mi?

Karım hasta, ve beni öpmüyor. Öpülmedikçe duramıyorum. Senin gibi Moskovada otursam, karıma kızdım mı, belki orada öpülecek bir çok kadın-

Çeviren: Şerif Hulfisi

lar bulurum. Halbuki, köyümüz küçük. Burada güzel kadın olarak herkes Kirilovnayı tanır. Başka öpülecek insan yok.

Sevgili kız kardeşim, bir zamanlar kahveye oturduğum zaman arkadaşlar bana:

— Ey, Pavlov, anlat bakalım, seninki ne yapıyor, gene sabahları uzun saçlarını sen mi tarıyorsun? derlerdi de, göğsüm kabarırdı. Şimdi, sorulara yüzümü ekşiterek, tabii biraz da kızarak:

— Yirmi beş gündür hasta! diyorum.

Sonra, yüzlerine bakıyorum. Bana gülüyormuş gibi geliyor; kendimi onlardan bedbaht buluyorum, fakat, gene en iyi dostum olan, Golubov, yanına oturup, ellerimi avuçlarının içine alıyor, ve beni teselli ediyor:

— Senin güzel bir karın var, diyor. O, gene güzeldir, yarın iyi olacak, mes'ut olacaksın. Dün evin önünden geçiyordum, bir aralık uğradım. Hatırımı sordum. Onu gene eskisi kadar iyi buldum.

— Sana öyle geliyor, yüzü sapsarı. Eve korku ile giriyorum. Geçen gün papaz geldi, bana gizlice: «İyi olamıyacağından korkuyorum» dedi.

— Sen papazlara bakma! Allahı tanımayanlar onlardır. Allah bizim kalbimizde, onların ağzında.

Canım sıkıldıkça içki içiyorum, sarhoş olunca da karıma yapmadığımı bırakmıyorum. Benden çok korkuyor. Geçen gün gene sarhoştum, yanına yaklaştım:

— Kadın! Öpmeğe ihtiyacım var, dedim. İyi olman lâzım. Öpülemedikten sonra burada işin ne?

Benden korktu, sararmış yüzünü kurumuş parmaklarıyla örttü, ağlama-

Yarınki nushamızda :

İki hırsız

Yazan: Claude Orval

Çeviren: Nurullah Ataç

ğâ başladı. Yal vardı, İsa için dualar etti, sonra da, göz yaşlarını içerek:

— Ben seni seviyorum, bu, sevgi beni iyi edecek, üzülme,

diye beni teselli etmeğe çalıştı. Ben bir şey söylemedim, bitişik odaya gittim, yatağıma yattım.

Sevgili kardeşim! Mektubunda bana, bu halden nasıl kurtulabilirim, bir çare göster. Karımı boşuyayım mı, onu hasta halinde sokak ortasında bırakayım mı? Sevmeye bu kadar ihtiyacım var, gözüm bu kadar kararmış.

Kocan Vasilyeviçe selâm.

Kardeşin: Pavlov

II

3 ağustos 19...

Gene Pavlovdan Petrovna'ya:

Sevgili kardeşim, bu mektubu sana Kalminsk kasabası hapisanesinden yazıyorum. Burada ikisi vergi borcundan, biri anasını dövmesinden, beni de şimdi anlatacağım sebepten maznun dört dört gün dostu, köyden on saat uzakta olan bu kasabaya para olarak getirildik. Cebimde beş para yok. Son on bir kapeki, iki gün evvel meyhanecî topal Dimitride bıraktım. Otuz iki saatir açım. Bana biraz para yolla.

Sana 2 temmuzda yazdığım mektubu postaya vermek için evden çıkmıştım, dönüşte bizim Aleksandriyeviçe uğradım. Biraz ödünç para istedim. Karımın gelinlik küpelerini de rehin bırakacaktım.

Ahlâksız mürabahacı başımı kaşıyarak:

— Bütün paramı faize yatırdım, elimde az bir şey var. Eğer, haftada 25 kopek faize razı olursan, kıymetsiz olan bu küpeler için 100 kopek veririm. Faizi de peşin alırım, dedi.

— Ben o küpeleri Moskovadan aldım, varlıklı zamanımda, 700 kopek verdim, dedim. Paran senin olsun.

— E, oğul, dedi. O zamanlar geçti. Gelinlik hediye diye aldığım bu küpelerin sahibi eskir de, küpeler eskimez mi? Hem sonra senin karın..

Sustu. Arsız arsız, gülmeğe başladı. Yüzüme bakıyor, baktıkça gülüyor, ve etrafındakilere beni işaret ederek:

— Hah, hah! Bakın şuna. Karısı bile eskidi de, küpeleri sağlam kalacak sanıyor, diyor, ve sonra gene kakkaha ile gülüyordu.

(Devam 15 inci sayfada)

HASAN KREMI

HASAN KREMI YAĞIZ KAR

- GÜL
- ACI BADEM
- YAĞLI
- ACI BADEM
- GECE

HASAN DEPOSU

ANKARA - İSTANBUL - BEYOĞLU

" Son Posta ,, nın tefrikanı : 84

CARLIK ÜLKESİNDE BİR TÜRK ZABİTİ

Mülâzım Cemil'in âkıbeti

— İKİNCİ KISIM — A.R.

Emma sinirlenmişti başını gemici kıyafetinde bir adama çevirdi: "Mişel anlaşılacak hiç birşey yok dedi. Bu sefer ihtilâl umumî olacak, Saray göçecek, kilisenin boş kubbesi yıkılacak .."

— Aleksî babanın her sözünü hürmetle dinlemeye mecburuz. Çünkü o, bizim pirimizdir. Ancak şu var ki, Aleksî babanın böyle bir haber gönderdiğine nasıl inanalım?..

— Emma, avuçlarını masaya dayadı. Hafifce ileri geri sallandı:

— Üçünüze de, kısaca cevap vereceğim... Evvelâ, sana Titof... Aleksî baba, henüz kaybolmadı ki, meydana çık sını. O; ancak hükümet nazarında, bir bomba tecrübesi esnasında parçalanmış, ve vücudu ortadan kalkmış bir adamdır. Fakat, kendisi henüz berha-yattır; ve bu ihtiyar halinde bile, bize lâzım olan bombaları yetiştirmeye çalışmaktadır. Ona, dil uzatmak bir cinayettir. Bahusus, senin haddin değildir. Sana, bir daha ihtar ediyorum. Burası, İspanya değil. Eğer oradaki hareketlerin burada da tekrarda devam edersen, seni feda etmek mecburiyeti karşısında kalacağız arkadaş... Arkadaşlardan, bu fikrime iştirak edenler, ellerini kaldırırlar... Tamam. Görüyorsun, ya? Aleyhinde, ekseriyet var... Buna binaen evvelâ, sen sus...

Emma, hakikaten sinirlenmişti. Bir kaç saniye sükûttan sonra, başını gemici kıyafetinde bir adama çevirip:

— Mişel!.. Anlaşılacak hiç birşey yok. Maksad, şu.. bu sefer, ihtilâl umumî olacak. Ve bu ihtilâl, dünyanın en büyük inkılabını yapacak... Daha mı açık söyleyeyim.. saray göçecek.. kilisenin boş kubbesi yıkılacak...

— E.. hadi.

— Bu iş.. e, hadi demekle olmaz... Dikkat et, arkadaş.. kızak sürmüyor sun. Sarayları devirip, kiliselerin kub-belerini yıkıma çalışıyorsunuz... Bunu muvaffakiyetle yapabilmek için iki şey lâzım. Biri, kuvvet. Diğeri, tam zamanında hareket... Söyle bana.. e, hadi;

Bir Doktorun Günlük Notlarından

CUMARTESİ

(*)

Rutubet Ve soğuk

Yağmurların devam ettiği müddetce şüphesiz güneş görünmez. İşte bu hal, sıhhati umumîye için hiç de iyi değildir. Çünkü rutubet ve güneşsizlik bir çok mikropların neşvünemasına meydan verir. Aynı zamanda bu vaziyet vücudda bir çok defa mukavemetsizlikler tevli eder. Ve böylece soğuk algınlığı hastalıklarından başlayarak şiddetli nezleler, gripler her tarafa yayılır.

İşte bugünlerde İstanbulun halli tamamen bu halli göstermektedir. Bazı evlerde üç dört hasta yatağı görülmüyor. Soğukun - bir çoklarının zannettiği gibi - maalesef mikropları öldürücü hassasiyeti yok gibidir. Bir çok mikropların buz içinde bile hayatlarını muhafaza ettikleri tecrübelerle anlaşılabilir. Binaenaleyh bu boş teselliye bel bağlanmayarak bu mevsimlerde her hususta dikkat lâzımdır.

Gecelerin sokağa mümkün olduğu kadar az çıkmak, kalabalık mahallerde bulunmamak, hele hasta ziyaretlerini ortadan kaldırmak şarttır. Her ihtimale karşı gece sıcak ayak banyoları yapmak çok muvafiktir. Buruna bir kaç damla gomenol ve yahud Tripaflavin damlatmak, sıcak bir yerden soğuğa çıkılacağı zaman iyi giyinmek, cereyanı havaya maruz kalmamak lâzımdır.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp kolleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

derken, ne kadar kuvvetin var?..

— Tek adam öldürdüğün zaman.. sana cânî, katil derler. Fakat memleket ve millete muzır olan bir unsuru ortadan kaldırdığın zaman, kestiğin kafalar milyonları bulsa bile, adın, kahramandır.

— Eller şakırdamış.. bir alkış tufanı boşanmıştı.

Emma, derin bir nefes almıştı... Ve, bir kaç saniye sükûttan sonra, başını bu sefer de pos bıyıklı, kafası ustura ile traşlı bir adama çevirerek söze başlamıştı:

— En doğru sözü, sen söyledin Kostantin... Mihail Mihailof tarafından getirilen haberin, gizli icra komitesi tarafından yudurulmak ihtimali olduğunu düşünmekte hakkın var. Onun için size tebliğ edilen emrin, doğru olup olmadığını sormak, hepimizin hakkıdır... Söyleyin, arkadaşlar. Bunun delilini istiyor musunuz?..

— Evet.

— Hay, hay...

— İstiyoruz.

Emma, başını Cemile çevirdi: — Mihail Mihailof, Çıkar, cebindeki paketi.. aç şuraya.. herkes görsün. Dedi.

Buraya ayak bastığı dakikadanberi gördüğü şeylerden ve işittiği sözlerden derin bir hayret içinde kalan Cemil, âdeta kımıldanamıyacak bir hale gelmişti... Şimdi, Emmanın bu sözleri üzerine, kendisini güçlkle tophyabilmiş; masaya ilerlemişti.

Emmanın verdiği küçük paketi cebinden çıkarmış; üstündeki bağları çözerek açmaya başlamıştı.

Masanın etrafındakiler, ayağa kalkmışlar; başlarını uzatmışlardı... Cemil, paketin üstündeki kâğıdı çıkarmış.. içiçe sarılan bezleri açmıştı.

İşte o zaman; az kalsın kendini zaptedemiyerek hayretle bağıracaktı. Çünkü; bezlerin içinden çıkan, kesik bir parmağı.

Emma, Cemilin geçirdiği buhranı anlamıştı. Sanki onu örtmek istiyormuş gibi bağırıyordu:

— Petrol. Biyeskof. Poşika Anal. Raşkal. Siz, eski nihistlersiniz. Aleksî baba ile senelerce beraber çalışmışsınız. Bakın bakalım, bu parmak, onun parmağı mı?..

Herkes, o kadar büyük bir hayret ve taaccüb içinde idi ki, bu suale, birdenbire cevap veren olmamıştı... Ancak bir kaç dakika geçtikten sonra, Biyeskonun titriyen elleri, ortada duran kesik parmağa uzanmıştı.

Biyesko, sapsarı kesilmiş olan bu kesik parmağı, dikkatle muayene ettikten sonra, Petroya uzatmıştı:

— Onun parmağı.. tırnağının altındaki yara nişânesini hatırlıyor musun?.. Bomba kalıbına sıkıştırmış.. öfke ile çekmiş.. oradan bir parça et koparmıştı.

Diye, mırıldanmıştı.

Petro da, aynı noktayı yanındaki Raşkaya göstererek:

— Evet.. onun...

Diye homurdanmıştı.

— Nasıl arkadaşlar; şimdi kanaat getirdiniz mi?.. Bize, yazı ile emir vermekten âciz olan bu cânîl.. fakat kudretli pirin, kendi vücudundan bir parça koparıp gönderecek kadar müstesna bir azamet göstermesini takdir ettiniz mi?..

Bu suali de, derin bir sükût tâkib etmişti. Ve bu sükût ise, tamamilen tasdik mâhiyetini hâizdi.

(Arkası var)

" Son Posta ,, nın Tarihi Tefrikanı : 23

SÜMER YILDIZI TUNÇAY

Yazan : Celâl Cenç

Acaba Tunçaya verilen turunc şerbetinin içinde ne vardı ?

Tunçay bir gün hafızasını yoklarken Nâraş! "Yeni bir şey hatırladım dedi beni tabuta yatırmadan evvel gözlerimi açacak olan ilâcın saray bahçesinde çam ağacının dibine gömüldüğünü söylemişti .."

— Tanıyorum ama.. onlar buraya çok uzak.

— Sarayda mı oturur onlar?

— Evet.. kral Nabo'nun sihirbazlarıdır.

— Suz kralile anlaşma yaptık. Kendisine bir haber göndersem, acaba buraya bir sihirbaz göndermez mi?

— Sanmam ki göndersin. Çünkü kral beni çok seviyordu. Gözümün açıldığı zaman ancak kendisini görmemi ister..

— Tuhaf şey! O halde seni neden dağa kaçarken birlikte götürmedi?

— Bir gece rüyasında ona Gök Tanrısı: «Senin tacını Sumerli bir kadın devirecek!» demiş. Bunun için birlikte götürmedi.

— Kral Nabonun seni çok sevdiğine şimdi biraz daha inandım. Eğer ben Elam kralı olsaydım da böyle bir rüya görseydim...

— Ne yapardın beni?

— Derhal asardım..

— Şüphe yok. Tacımı devirecek ve saltanatımı yıkacak olan bir kadını koynuma alacak değildim ya. Elbette asardım...

— Ya onun gibi seviyorsan..?

— Astıktan sonra arkandan ağladım!

— Ne garib düşüncelerin var, Nâraş! İnsan sevgilisini kendi çilele asarmı hiç..?!

— Bana uğursuzluk getirecek bir kadını yer yüzünde yaşatmak doğru mudur? Onun yeri elbette toprak altıdır..

— Bütün kahramanlar sevgilileri için böyle mi düşünürler?

— Nabonun yerinde olsaydım, öyle yapardım dedim.

Tunçay susmuştu.

Nâraş sevgilisinin saçlarını okşıyor rak sözüne devam etti:

— Benim ne tacım var, ne de taktım. Ben istiyorum ki, Suz şehriden bu işi bilen bir sihirbazı buraya getirtilim de senin gözlerini açsın. Bu ızdırabı ne zamana kadar çekeceksin böyle?

— Ben muztarib değilim, Nâraş. Ve inan ki, Elam kralı buraya benim gözlerimi açmak için değil, ancak beni öldürmek için bir sihirbaz gönderebilir.

Nâraş yüksek sesle güldü:

— Haniya demin Nabonun seni sevdiğini söylüyordun ?

— Suzular yüzlerce yıllardanberi bu inanışla yaşarlarmış. Kavuşamadıkları sevgililerini öldürmekle kendilerini tatmin ederlermiş.

— İşte buna gülmek elden gelmez. Ben ,beni sevmiyen sevgiliyi öldürmektense ,ayağımdaki eski pabucumu atar gibi, fırlatıp atmayı tercih ederim.

— Siz daha merhametlisiniz! Suzularla Sumerliler ölçülür mü? Ben de Sumerliyim.. şimdiye kadar hiç bir Sumer kızının bir delikanlı tarafından öldürüldüğünü görmedim.

Bu sırada kapının arasından bir baş göründü.. Sumer sarayının eski emekdarlarından yaşlı bir cariye, Nâraşın turunc şerbetini getiriyordu.

Sumerli kahraman günde üç kere turunc şerbeti içmeden duramazdı.

İhtiyar kadın elindeki tepsiyi uzattı:

— Tunçay bu şerbetten içmiyor.. fakat ben, içmediğini bildiğim halde gene getirdim.

Nâraş kendi şerbetini içtikten sonra:

— Çok nefis..

Diye mırıldandı. Tunçay:

— Sevmiyorum.. içebilseydim, geri çevirmezdim.

Dedi. İhtiyar cariye gülümsedi:

— Elbette bir gün gelecek, içeceksiniz!

— Nerden biliyorsun içeceğimi-

— Gudeanın kızı da küçükken içmezdi. Onu da ben alıştırdım. Şimdi içmeden duramıyor.

— Ben onun yerine üzüm şarabını tercih ederim.

— Turunc şerbeti içmekle, üzüm şarabı içmemeniz icâb etmez. Buna devam ederseniz, mide ağrısı çekmezsiniz! Yanaklarınız ve vücudunuz pembeleşir.. renginiz güzelleşir.. daima şen ve taze görünürsünüz; Şarab öyle mi ya..? Biraz fazlaca içerseniz, kanınız da içiniz gibi yanar. Yanaklarınız kızılılaşır.. ve mideniz bozulur.

Tunçay elini uzattı:

— O halde içeceğim.. haydi ver benim şerbetimi!

Tunçay şerbeti içerken ,ihtiyar hizmetçi manalı bir tebessümle başını sallıyarak Nâraşın yüzüne baktı.

— İçimi, kokusu kadar hoş değil, Nâraş! Fakat, mademki günde bir kaç kere içiyorsun.. ben de hiç olmazsa günde bir tas olsun içeceğim. Bak.. ağzım buruştu.. dudaklarım büzüldü.. dilim yandı.

Nâraş, Tunçayın elindeki tası aldı:

— Ziyani yok, yavrum! Yavaş yavaş alırsın! Bu kadar nefis ve lezzetli bir şerbetten bu derece şikâyet etme! Onu da senin gibi genç ve güzel kızlar ağaçtan devşirip sıkıyorlar.. taslara koyup saklıyorlar. Gudeanın kızı bundan başka bir şerbet içmez. Yarın, öbür gün sen de onun gibi.. benim gibi.. hepimiz gibi alırsakızın!

Yaşlı hizmetçinin ısrarla içirdiği turunc şerbetinin içinde ne vardı acaba..?

★

Aradan günler geçiyordu.. Tunçay hâlâ yatakta yatıyor.. kapalı gözleriyle kimseye görünmek istemiyordu.

Tunçayın gözleri sihirle bağlanmıştı.

Bir gün hafızasını yoklarken, Nâraş dedi ki:

— Şimdi yeni bir şey hatırlamış gibiyim.. Nabo beni tabuta yatırmadan önce, beni altı ay sonra uyandıracak ve gözlerimi açacak olan ilâcın saray bahçesinde bir çam ağacının dibine gömüldüğünü söylemişti. Beni tabutun içinde bayıltırlarken, kral Nabo sihirbazlara bu ilâcın küçük bir çömlek içinde bulunduğunu, toprağa kendi elile gömüldüğünü anlatıyordu.

Nâraş bunu işitince sevindi:

— Bana şimdiye kadar neden bahsetmedin bundan..?

— Bugün hatırlayabildim... Zaten kafamın içi bir kalbura benziyor. Sersemliğim henüz geçmedi. Fikirler, günler geçtikçe eleniyor.. evet, bana dünyayı gösterecek olan ilâç, Suz sarayının bahçesinde bir çam dibinde gömüldü. Oradan sihirbaz getirmeğe lüzum yok.. bu ilâcı kaldırarak gözlerimi çarçabuk açabilirsin!

Nâraş sevincinden çocuk gibi hopyamağa başlamıştı.. derhal palasını beline taktı:

— Ben cüceler mahallesine gidiyo-

rum, Tunçay; Bu işi ancak o pabilir. Para ile birini bulup Suz sarayına göndermeliyim..

★ Cücelerle başbaşa..

Ur'da yerleşen (Çu-Çen) kenar ve kurak mahallelerinde lardı.

Nâraş, (Çu-Çen) lerin reyon Çon öldükten sonra, cüceler sine ayak atmamıştı.

Cüceler Nâraş at üstünde görünce yerlere yatarak selâm verirdi.

— Hoş geldin, Karakartal Hâdin Sumer aslanı!

Nâraş atından indi.

Ming-Çon'un evi önünde Küçük çocuk boyunca bir kadın dan dışarıya fırladı.. Nâraşın diz çöktü.. sağ ayağının bastığı üç kere alnını sürdükten sonra:

— Buyurunuz...

Nâraş küçük bir kapıdan içeri çeriye girdi.

— Kocan çok iyi dostumdur.. biz sizi severiz. Senden bir şey var.. senden derdime çare buldüm!

İhtiyar kadın tekrar yerlere eğildi:

— Size yardım etmek vazifesini Nâraş!

Nâraş derdini açtı:

— Benim bir sevgilim var.. görmüyor. Fakat, onu anadan kör sanma sakın! Elam kralı Nabo nun gözünü sihirle bağlamış.. ilâcı Suz sarayının bahçesinde ağaçlarından birinin dibinde gömüştü. Sizden bunu isterim.

— Kral Naboya bir haber gönderebilir mi?

— Hayır. Çünkü, benim sevdiğim aynı zamanda kral Nabonun da sevgilisi desidir. Hatta bu teşebbüsün başına lin kulağına gitmesi bile tehlikelidir.

— O halde bizim cücelerden Suz'a gönderelim.. bu tilsimli bir radan çaldıralım.

— İşte ben de senden bunu istiyorum, Maya! Bu ilâcı Elam sarayının bahçesinden ancak sen getirtilirsin.

— Hiç merak etme, aslanım! görünmeyen (Çu-Çen) lerden bu işi havale ederiz. Derhal yola çık!

(Arkası var)

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda : (Sarım). Alemdarada : (Bakırköyünde : (İstepan) zidda : (Cemil). Eminönünde : (Her son). Fenerde : (Vitali). Karagözüde : (M. Fuad). Küçükpazarda : (Samatyada : (Erofilos). Şehremizde : (Nâzım). Şehzadebağında : (Hâdî Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada : (Hüseyn Hüsnü). Hâdîde : (Nisim Aseo). Kasımpaşada : (Merkez nahiyede : (Della Kinyoli). Şişlide : (Nargileciyan) simde : (Limonciyan).

Üsküdar - Kadıköy ve Adalar cihetindekiler:

Büyükdada : (Sinast). Heybeliada : (naş). Kadıköy cihetindekiler : (Sotraki). Kadıköy Yeldeğirmeninde : (Üçler). Üsküdar Selimiyyede : (Ye).

İki mektup

(Baş tarafı 13 üncü sayfada)

Ne olduğumu bilmiyorum. Fakat, bu nam birden gözümde iğrençleşti. Üsüne atıldım, boğazından yakaladım. Kırdırış gibi idim:

— Söyle alçak! diye bağıryordum. Arama ne olmuş, niçin eskimiş..

— Hiç, hiç! diye iniyor. İrak beni! diye yalvarıyordu. Birden ifamda korkunç bir fikir belirdi.

Özlerimin yataklarından fırlıyacak idar büyümüş olduğunu hissettim. erifi bir kenara ittim, sonra birden özümü kapadım, ve bir deli gibi so-

ğğa fırladım. Sokaklarda koşuyor - um. Eve geldim, karımın yatak oda - na koştum. Bu halimden ürken ka -

na bana şaşkın şaşkın bakıyordu. İnci yakaladım, bağıryordum.

— Söyle, dedim, alçak! Sen niye es - din, seni kim eskitti? Ve sonra kom - lar bana niçin «hem senin karın..»

yorlar? Anlat, niçin hastasın?

— Yalvarırım, Pavlov, beni rahat - rak, senden başkasını sevmiyorum.

— Yalan, yüz kere yalan, hattâ bin - ere... Seni eskiten birisi var, seni has - eden bir dert var. Söyle, seni boğa -

ğım, seni parmaklarımın arasında -

ğacığım! Ağıyordu, yalvarıyordu. Hepsini uy -

urturdu. Madem ki, sevdiği adamla

yaşıyamıyacaktı; o halde bana kendi - sini öptürmeyecek, bunun için de has - ta olacaktı. Bunun için hasta oldu, ba - na kendisini öptürmemek için..

— Söyle, dedim. Aşkın kim? Onu - da öldüreceğim, onu da.. Gözümde boy - nundaki ince zincir ilişti, onu ellerim - le kopardım. Ucunda bir madalyon,

madalyonun içinde bir adam resmi: Bu adam ben değildim, bu adam kim di -

liyor musun, Petrovna? Beni geçenler - de teselli etmeğe çalışan Golubov.

Boğazım sıkılıyor sandım. Kalbim - durmuş gibiydi. Derhal mutfağa koş - tum. Bir bıçak aldım. Karım beni gö -

rünce, üstüme atıldı. Aşığı için can - lanmıştı sanırsın. Bileklerinden tut - tum, yatağa attım, bıçakla arkasına

dermansız hale gelinceye kadar vur - dum, vurdum. İsteklerimi tama - men yapmış değildim. Meyhaneye koş - tum. Kapıdan içeri girerken:

— Karımın Aşığı nerede, diye ba -

ğurdım, Golubov nerede! Saklamayın, karımı öldürdüm, onu da öldüreceğim.

Yorgundum, parmaklarımdan kan - damlıyordum. Oracıkta sandalyeye -

çöktüm. Ne olduğumu bilmiyordum. Kendime geldiğim zaman köyün ha -

pishanesinde idim.

Anladın mı karım niçin hasta imiş. Benim için dua et, sevgili Petrovna!

Kardeşin: Pavlov

Yer altında kırk beş sene

(Baş tarafı 6 ncı sayfada)

— Ne olmuş ki, ağa?

Demek cesaretinde bulundum. Tah - didar bir küfür daha salladı:

— Bok yeme, babamın, amcamın bor - unu ver de öyle konuş!

Aklıma, beni zamanın en meşhur -

adencisi kadar zengin yapan on çil -

icidim geldi; dayanamadım, söz ağ -

ımdan fırladı:

— Bok yeme! Hesabı gör de al pa -

am!

Ortalık bir karıştı, ağalar, eşraf bir -

irine girdi. Çarşaf kadar bir kâğıdı,

amış kalemi cızrdada cızrdada do -

attılar.

O devirde köy kahvelerinde lâmba -

lan yoktu. Işık ihtiyacını çıra temin -

derdi. Ocak başında hususî bir adam

şurur, elinde koca bir çıra tutardı. Ka -

şık kalemin cızrdaması durunca «ç -

ı -» uşağı çağırirdilar. Ağalar, ihtiya -

lar, kese diplerine dikili mühürlerini -

çıkardılar. Çıra isine mührü tutup kâ -

ğıdın altına basmak için kerataların

hepsi birbirile yarışa girmişlerdi. Ko -

lay mı, tahsildar bu! Köyün Allahı.

Bütün bu gürültü arasında 5 kuruş -

amcamın, 6 kuruş ta babamın borcunu

ödetmeği de unutmadılar.

Bereket, iyi kalbli, umur görmüş bir -

«kır serdarı kumandanı» vardı. Ertesi

gün işi ona anlattılar. Zaptiye Hasan

ağa da, olana bitene Allah için şaha -

det etti; anama, babamın ve benim ö -

nümde sövüldüğünü anlattı.

Kır serdarı kumandanı beni haklı -

buldu. Muhtarın, ihtiyar heyetinin

mühürlerini ellerinden aldı. Tahsilda -

rı da bir tarafa gönderdi.

İkisini de; kumandanı da, zaptiye

Hasan Ağayı da her zaman rahmetle

anırım. Yoksa, «vazife halinde me -

mura hakaret» suçundan, o devirde

yedi bayrama kadar anam bellenirdi.

çocuklarını bize: «Sokakta buldum»

diye yutturmaya çalışıyorlar..

«Piçler sevimli olur!» derler. On -

lara:

Anana kahbe derler,

Sana kahbenin piçi!

Diye hitap eden şairlerimiz de var.

Fakat ne derlerse desinler, piçlerin

yüzlerinde, bir acaip hal var.

Altı aylık piçlerin ufacak yüzleri,

altı ciltlik birer kitap gibi... O yüzlere

dikkatle bakınca insan okuduklarınd -

an utanıyor!

Çoğu, mukadderatından haber -

darmış gibi düşünceli. Bir yaşında ço -

çukların, bir asrın tecrübelerini gör -

müş insanlar gibi düşünmeleri insanı

hayli düşündürüyor.

Yoksa isyan ve istrap da mı irsi ve

insiyakî?

Kreşin temizliğine, bakımın iyili -

ğine hiç diyecek yok. Ayrılırken Kre -

şin önce uzatılan hatıra defterine şu

satırları yazdım:

«Bu temiz, bu iyi, bu hayırlı mü -

esseseye karşı takdir, fakat bizleri bö -

yle bir müesseseye muhtaç eden cemi -

yeyet şartlarına karşı isyan duyuyo -

rum!»

Yanlış anlaşılmasın: İsyanim, ce -

miyetin, ahlaqsız çiftlerin günahları -

nı, günahsız teklere alın karası sayma -

sına karşıdır!

Naci Sadullah

Yeni Neşriyat

Mecmualar

Merzifon Halkevinin çıkardığı Taşan mecmuasının 2 incikanun, Havacılık ve Sporun 182 inci Türk Kliniği Urolojinin 4 üncü cild 1 inel sayısı çıkmıştır.

Yeni Edebiyat — Yeni çıkmağa başlayan bu haftalık san'at ve fikir gazetesinin ilk sayısı intişar etmiştir. Bu sayıda Hüseyin Cahit Yalçın'ın «Genç Edebiyatımız», Peyami Safa'nın «Edebiyat Yapmak», Vahdet Gültekin'in «İtalyan Romanı ve Luigi Pirandello», başlıklı yazılarıyla Çin ve Türkmen edebiyatından çevirmeler, edebi röportajlar, şirirler vardır.

Varlık — Bu edebiyat, san'at ve fikir mecmuasının 84 üncü sayısı tanınmış imzaların makale, hikâye ve şiirlerle çıkmıştır.

Ülkü — Halkevi merkezi tarafından ayda bir çıkarılan bu ülkü mecmuasının 47 inci sayısı intişar etmiştir.

Yeni Adam — Terbiyecisi İsmail Hakkının çıkardığı bu san'at mecmuasının 157 inci sayısı çıkmıştır.

Kaplıca Bilgileri — Dr. Rıza tarafından yazılan bu küçük eser, kitap halinde çıkmıştır.

Avcılık, Atıcılık ve Balıkçılık — Ayda bir çıkan bu güzel ve faydalı mecmuanın 9 uncu sayısı da intişar etmiştir. Bu sayıda ava, atıcılığa ve balığa ait bir çok alâkalı yazılar ve resimler vardır.

Sürtük — Değerli muharrirlerimizden Mahmut Yesarinin Şehir tiyatrosunda oynanan bu güzel pleyisi kitap halinde neşredilmiştir.

Son Posta

İstanbul Gelir ve Para

BORSASI

8 - 1 - 1937

Türk Devlet Borçları

Lira	Lira
% 7,5 T. B. I 22,85	% 5 Hazine B. 00,00
% 7,5 T. B. II 21,45	Dahili İstikraz 95,00
% 7,5 T. B. III 21,35	

Devlet Demiryolları Borçları

Lira	Lira
Ergani 97,50	Anadolu İveii 38,20
Sivas Erzurum 95,00	Anadolu M 41,70

Sosyeteler Eshamı

Lira	Lira
İs. B. MÜ. 81,00	İst. Tramvay 22,00
» » HA. 10,00	Bomonti 9,50
» » Name 10,00	Terkos 14,00
Merkez B. D. 93,00	A. Çimento 13,45

ÇEKLER

Krş.	L. T. L. için
İsterlin 618,00	Dolar 0,1935
F. Frangi 17,0125	Liret 15,0987

NAKİT

Krş.	Krş.
20 F. Frangi 117,00	1 Mark 28,00
1 Dolar 14,50	20 Drahmi 23,00
1 İsterlin 622,00	20 Leva 23,05
20 Liret 125,00	20 Ley 14,00

Borsa Dışında

L. K.	L. K.
Kredi Fonsiye 00,00	Mübadil Bon. 0,00
1881 senesi 103,00	Gayri » » 0,00
1903 » » 91,00	Altın 1036
1911 » »	Mecidiye 0,00

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25. İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400 Kr.	750 Kr.	400 Kr.	150 Kr.
YUNANISTAN	2340 Kr.	1220 Kr.	710 Kr.	270 Kr.
ECNEBİ	2700 Kr.	1004 Kr.	800 Kr.	300 Kr.

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

İktisat Vekâleti İş Dairesi Üçüncü Bölge Âmirliğinden:

Günde en az beş işçi çalıştıranlardan başlamak üzere, Ziraat ve Çiftçilik işleri, deniz ve hava işleri, bir ailenin kendi efradı ve yakın akrabaları ile arada evlerinde yaptıkları işler müstesna her türlü iş yeri sahiplerinin durmakla mükellef oldukları beyannameler Kaymakamlıklarca alâkadar dağıtılmaktadır.

İlan tarihinden itibaren bir hafta zarfında kendilerine henüz beyanname gönderilmemiş olan işyeri sahipleri varsa bunların müesseselerinin bulunduğu mahallin kaymakamlıklarına müracaatla beyanname olarak doldurmaları lâzımdır.

Beyanname vermeyenler veya yanlış dolduranlar hakkında iş kanunu nun buna aid hükümleri mucibince derhal cezai takibata geçileceği ehem miyetle ilân olunur.

«106»

ANKARADA YENİ AÇILAN SAKARYA ECZANESİ

İtina, sür'at, fiyatlarda ıtidal, her gece açıktır.

Ulus, Kulüb sineması sırasında Tel. 2018

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Semti meşhur ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. sı	Cinsi	Kıymeti muhammen Lira K.
Süleymaniye	Tiryaki çarşısı.	51	Hilalci hani içinde sağda 1 solda 2 oda. ve geniş avlu.	7 50
Aksaray, Baba-hasanalemi	Vapur iskelesi	5	Cami içinde küçük oda.	1 25
Cibali, Seferikoz	" "	"	Baraka.	5
" "	" "	"	Seferikoz camii avlusu.	5
Müddeti icar:	Teslimi tarihinden	938 senesi	Mayıs nihayetine kadar.	
Çarşı'da	Kavaflar'da.		Dolap önü.	1
Cankurtaran	Akbıyık.		Cami avlusunda iki oda	2 50
Müddeti icar:	Teslimi tarihinden	939 - senesi	Mayıs nihayetine kadar	

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konmuştur. İstekliler senelik muhammen kiralının yüzde yedibuçluğu nisbetinde teminatı muvakkate akçeleri birlikte ihale günü olan 20 -- K. sani -- 9 7 Çarşamba günü saat 15 - e kadar Çemberlitaş'ta İstanbul Vakıflar Müdürlüğünde Akarat kalemine gelmeleri. (109)

RADYO

Eğüncü Program

9 İkincikanun 937 İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla hafif müzik. 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.
Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi. 19: Şehir Tiyatrosu komedi kısmı tarafından bir temsil. 20: Türk musiki heyeti. 20.30: Münir Nurettin ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21: Saat ayarı: Orkestra. 22: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar.

BUDAPESTE

16: Halk havaları. 16.50: Çigan orkestrası. 18.30: Muhtelif havalar. 19: Macar havaları. 20.20: Salon orkestrası. 21.30: Dans havaları. 23.10: Çigan orkestrası.

BUKREŞ

16.15: Salon orkestrası. 18.20: Şarkılar. 19.10: Romanya dans musikisi. 20.45: Orkestra. 21.45: Haberler.

PRAG

18: Haberler. 19.30: Muhtelif havalar. 21: Orkestra. 23.30: Plâk neşriyatı. 22.35: Dans musikisi.

VARSOVA

17: Şarkılar, Liza'den, Straus'dan, Brahms'dan parçalar. 19.30: Dans musikisi. 21: Orkestra. 22: Varyete havaları. 22.30: Dans plâkları.

VİYANA

17: Plâk neşriyatı. 18.15: Halk şarkıları. 19.15: Plâk neşriyatı.

Yarınki program

10 İkincikanun 1937

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla hafif müzik. 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.
Akşam neşriyatı:

18.30: Ambasadörden naklen varyete müziği. 19.30: Konferans: Selim Surri Tarcan tarafından. 20: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 21: Saat ayarı: Orkestra. 22: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar.

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteler.: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42352 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

Trabzon Postaları

Pazar, Salı 12 de, Perşembe 16 da.

İzmir sür'at postası

Cumartesi 15 de

Mersin postaları

Salı, Perşembe 10 da kalkanlar.

Diğer postalar

Bartın — Cumartesi, çarşamba 18 de

İzmit — Pazar, salı, perşembe 9,30 da

Mudanya — Pazar, Salı, Perşembe, Cuma 8,30 da

HASAN KUVVET ŞURUBU

Zafı umumî, kansızlık ve kemik hastalıklarına şifalı tesirleri çoktur. Çocuklar, Gençler, Genç kızlar ve ihtiyarlar her yaşta istimal edebilirler.

DAİMA RADYOLİN

Bayanın hakkı var

RADYOLİN

Dişleri ve diş etlerini temizleyip pırlanta gibi parlatmak ve uzun ömür temin etmekte rakipsiz bir kudrete malik diş macunudur.

Bütün kremlerin içinde birinci olan ve daima birinci kalan Krem Pertev oldu. Bu Krem Pertevin her zaman pek büyük bir itina ile ihzarından başka bir şey değildir. Krem Pertevin terkibine (gayrisaf) hiçbir madde giremez.

Atletik hututunuzu muhafaza ediniz

Siyemlikte mücadele ediniz ve bunun en iyi çaresi olan SHORT LINIA'yı giyiniz. Oalim masajının tesiriyle yağlı tabakayı giderir. Husulî alıştıktı bir trikotondan yapılmış olan SHORT LINIA adı bir klot gibi yikanır.

Fiyatı: 10 liradan itibaren. Satış yeri yalnız: **J. ROUSSEL** Paris, 166 Bd. Haussmann İSTANBUL, Beyoğlu Tünel meydanı 12 No. fu Mağazasını ziyaret ediniz veya 15 No.lu tarifemizi isteyiniz.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan: Müflis Civan Yakupyan Masasına gelen Hazinenin kazanç vergisi olarak istediği 213 liranın 5 nci sıraya kayd ve kabulüne İflâs idaresince karar verilerek sıra defteri bu suretle düzeltilmiş bilinmek üzere ilân olunur. (29131)

Son Posta Matbaası

Neşriyat M.d. : Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: (A. Ekrem UŞAKLIĞIL S. Ragıp EMEÇ

İktisat Vekâleti İş Dairesi Üçüncü Bölge Âmirliğinden :

3008 numaralı iş kanununun hazırlık faaliyetine başlamak üzere 14/12 /936 tarihinde dördüncü vakıf hanında muvakkaten yerleşen ve merkezi İstanbul olan İktisat Vekâleti İş Dairesi Üçüncü Bölge Âmirliği bugünden itibaren Galata'da Voyvoda caddesinde Bozkurt hanındaki Dairei Mahsusasında faaliyete geçmiştir. «106»

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PIYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

3.cü keşide 11/İkinci kânun /937 dedir.

Büyük ikramiye: **45.000** liradır...

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/İkinci kânun /937 günü akşamına biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur...

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

Adet	Cinsi	Muhammen	Lira
699	İspanya mamulâtı	7.65	Brovning sistemi 4350.
590	" "	6.35	" " 2581.
83	D. W. M. markalı	7.65	" " 726.
1	7. 65 Dreyze marka		" " 6.
2	6.35 Valter		" " 15.
1372			7679.

Yukarıda cins, miktar ve muhammen bedelleri yazılı «1372» adet tabii ca şartname ve nümuneleri mucibince 11/1/937 tarihine rastlayan pazar günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır. Bu silâhları alıp satmağa bulunan isteklilerin nümuneleri görmek üzere her gün ve pazarlık için tayin olunan gün ve saatte %7,5 güvenme parası olan «576» lira ile birlikte Kabataşta Inhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesi Müdürlüğünde satış komisyonuna müracaatları. «372»

1 — İdaremizin İzmir fabrikası için şartnamesi mucibince 24 ton zot pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 13/1/937 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 Kabataşta levazım ve mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin şartnamesini almak üzere hergün, pazarlık için de tayin edilen gün ve saatte %7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyonun gelmeleri ilân olunur. «3880»

I — Cibali Tütün Fabrikası için tip ve eb'adı şartnamesine bağlı olarak yazılı 2000 lira muhammen bedelli 22 kalem mobilya pazarlıkla yapılacaktır.

II — Pazarlık 25/1/937 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınacaktır.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri olan olunur. «11»

KINOPRİN kareleri HER YERDE 7½ KURUŞ
BAŞ-DİŞ-ROMATİZMA AĞRILARILE GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİÇİK İLACTIR

BANKA KOMERÇİYALA İTALYANA

Sermayesi Liret 700.000.000
İhtiyat akçesi Liret 145.769.054,50
Merkez İdare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde

ŞUBELERİ
İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttihidesi, Brezilya, Şil, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ
Galata Voyvoda caddesi Karaköy
Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteler :
İstanbulda : Alâlemciyan hanında
Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğ - lunda: İstiklâl caddesi Telef. 41048
İZMİRDE ŞUBE

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokakı
İSTANBUL

İlân fiatları

1 — Gazetenin esas yazı ile bir satırı bir (santim) uzun tunun iki satırı bir (santim) uzun sayılır.
2 — Sahifesine göre bir santim fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
"	: 2 — 250 "
"	: 3 — 200 "
"	: 4 — 100 "
Diğer yerler	: — 60 "
Son sahife	: — 30 "

3 — Bir santimde vasatı (8) me vardır.
4 — İnce ve kalın yazılar tutucuları yere göre santimle ölçülür.